

UNITED NATIONS
KOSOVO TEAM

2021

Brza integrisana procena: Usklađivanje politika i dostupnost podataka na Kosovu

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Sadržaj

Spisak skraćenica	1
Zahvalnice	1
Izvršni rezime	2
1. Ciljevi održivog razvoja globalno i proces lokalizacije	4
2. Usklađivanje politike za COR na Kosovu	4
2.1 Nacionalna strategija razvoja 2016-2021	5
2.2 Sektorske politike i strategije	6
2.3 Trenutni naponi na usklađivanju politike sa ciljevima održivog razvoja	8
3. Dostupnost podataka	9
4. Preporuke	11
5. Aneksi	12
Tabela 1: Ciljevi održivog razvoja uključeni u kosovske strategije i planske dokumente	12
Tabela 2: Podaci koji se već prikupljaju u anketama	23
Tabela 3: Podaci iz administrativnih izvora	27
Tabela 4: Podaci dostupni iz drugih izvora	29
Tabela 5: Podaci koji bi mogli biti lako dostupni	31
Aneks 6: Neki su elementi dostupni, ali ne svi	33
Tabela 7: Indikatori za koje podaci nisu dostupni	39

ATMs

Bankomat

BDP

Bruto domaći proizvod

BIP

Brza Integrisana Procena

COR

Ciljevi održivog razvoja

COVID-19

Koronavirusna bolest 2019

ČM

Čestične materije

EU

Evropska unija

SSIN

Sindrom stečene imunog nedostatka

KKR

Kancelarija koordinatora za razvoj

GSBILP

Globalni savez nacionalnih institucija za ljudska prava

HIV

Human virus imunog nedostatka

IKT

Informacione i komunikacione tehnologije

MZP

Međunarodni zdravstveni propisi

KAS

Kosovska agencija za statistiku

KES

Kosovska strategija za životnu sredinu

KSPO

Kosovski strateški plan za obrazovanje

KSPP

Kancelarije za strateško planiranje premijera

MICS

Klaster istraživanje višestrukih indikatora

MONTI

Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija

NIJZ

Nacionalni institut za javno zdravlje

OHCHR

Kancelarija visokog komesarijata UN-a za ljudska prava

OPP

Održiva potrošnja i proizvodnja

SDI

Strane direktne investicije

TRIPS

Aspekti prava intelektualne svojine povezani sa trgovinom

UN

Ujedinjene nacije

UNICEF

Dečji fond Ujedinjenih nacija

UNKT

Kosovski tim Ujedinjenih nacija

VSH

Voda, sanitacija i higijena

WHO

Svetska zdravstvena organizacija

Ovaj izveštaj je posebno urađen za Kancelariju koordinatora za razvoj (KKR) Ujedinjenih nacija na Kosovu.¹ Napisao ga je Matthev Naumann, nezavisni konsultant, u bliskim konsultacijama sa predstavnicima grupa za praćenje, evaluaciju i učenje. Izveštaj se zasnivao na usklađivanju politike i mapiranju podataka koje je već pokrenuo Kosovski tim Ujedinjenih nacija (UNKT). Nalazi u vežbama su ažurirani kako bi se uzeli u obzir nedavni razvoji politika i analiza dostupnosti podataka.

Ovaj izveštaj objedinjuje preporuke koje su dali predstavnici kosovskih institucija, a koje su iznete na osnovu diskusija tokom onlajn konsultativnog sastanka održanog 8. juna 2021. godine, pod vođstvom Kancelarije za strateško planiranje u okviru Kancelarije premijera Kosova, Agencije za statistiku i UNKT-a.

¹ Kosovo se spominje u kontekstu Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999).

Izvršni rezime

Agendu za održivi razvoj za 2030. godinu (Agenda 2030) usvojile su države članice Ujedinjenih nacija 2015. godine. Agenda 2030 je označila značajan napredak u globalnoj saradnji i postala glavna tačka upućivanja za nacionalne i međunarodne napore usmerene na rešavanje globalnih izazova. Iako je Skupština Kosova obavezala da bude na Agendi 2030, na Kosovu još uvek ne postoji sistem za merenje napretka ka ciljevima održivog razvoja (COR) i njihovim ciljevima i pokazateljima.

Kako bi podržao razvoj takvog sistema, Kosovski tim Ujedinjenih nacija je sproveo brzu integrisanu procenu usklađenosti strateških dokumenata sa ciljevima održivog razvoja. Procenom je utvrđeno da je 36 ciljeva u potpunosti usklađeno sa ciljevima održivog razvoja, dok je 84 cilja delimično usklađeno, a 8 ciljeva nije usklađeno.

Nacionalna strategija razvoja 2016-2021 je razvijena pre finalizacije COR-a. Uprkos nekim vezama, u NSR 2016-2021 su pronađene ozbiljne praznine u vezi sa COR okvirom, uključujući nedostatak vizije za zdravstvo i uski fokus u sektoru pravde. Stoga se ulaže više napora kako bi se osiguralo da sledeći NSR bolje odražava celu Agendu 2030.

Kancelarija za strateško planiranje, u okviru kancelarije premijera, trenutno

priprema Nacionalnu strategiju razvoja 2030 (NSR 2030), kako bi obuhvatila godine od 2021-2030. Namerava se da NSR 2030 integriše ključne principe Agende 2030 i ciljeve održivog razvoja u svoju ukupnu misiju, specifične ciljeve i indikatore uticaja. NSR 2030 će se primenjivati i nadgledati kroz manji broj sektorskih strategija i akcionih planova sa fiksnim budžetskim kodovima kako bi se osiguralo bolje veze sa kosovskim budžetom.

Kosovska putanja ka Agendi 2030 direktno je povezana sa njegovim naporima ka ispunjavanju kriterijuma za pristupanje Evropskoj uniji. Na primer, 63,9 procenta indikatora u kosovskom Nacionalnom izveštaju za 2019. godinu jesu indikatori usklađeni sa COR. Iako su indikatori EU-a kritični, neka pitanja koja su od suštinskog značaja za zemlje sa nižim i srednjim dohotkom nisu uključena.

Potrebni su pouzdani, pravovremeni i detaljni podaci da bi se pokazalo da je napredak postignut i gde Kosovo zaostaje. Bez dobrih podataka o temama indikatora, ne postoji način za praćenje pozitivnih ili negativnih trendova ka postizanju ciljeva održivog razvoja.

Kosovska agencija za statistiku (KAS) ima ukupnu odgovornost za prikupljanje, analizu i distribuciju

podataka u statističke svrhe. Ovu ulogu dopunjuju resorna ministarstva. Za Kosovo je presudno da dalje poboljša koordinaciju na tehničkom nivou i poboljša pristup i upotrebu dostupnih administrativnih izvora podataka. Prepreke za postojanje pouzdanih i visokokvalitetnih podataka za praćenje COR-a uključuju nedostatak standardizovanih definicija i metodologija, kao i podatke koji su nepotpuni ili nisu razvrstani.

Analizom je utvrđena mešovita slika u pogledu dostupnosti podataka za praćenje COR-a. Gotovo da nema podataka za COR **10**, **11**, **12**, **13** i **14**, a postoje značajne praznine u dostupnosti podataka za COR **2**, **6**, **9** i **15**. U ostatku (koji imaju različitu dostupnost podataka) izazovi uključuju samo ograničene podatke koji su rutinski prikupljeni, nedostatak podataka o vremenskim serijama za praćenje napretka i podaci koji nisu razvrstani da bi se identifikovale praznine u kapitalu.

Od pokazatelja koji se smatraju relevantnim za Kosovo, podaci o napretku prema 35 već se prikupljaju u anketama, posebno u istraživanju klastera višestrukih indikatora. Informacije o napretku ka dodatnih 8 indikatora se mogu naći u administrativnim podacima, uglavnom od kosovskih institucija, kao i od jednog

od GAP instituta, istraživačke misije na Kosovu. Međutim, podaci za neke od njih datiraju unazad 10 godina. Podaci za još 15 pokazatelja su dostupni iz baze podataka Svetske banke i drugih izvora.

Za 16 indikatora za koje podaci trenutno nisu dostupni, bilo bi jednostavno da kosovske institucije preduzmu neposredne korake za izračunavanje i objavljivanje na osnovu informacija koje institucije već poseduju. Na primer, Nacionalni institut za javno zdravlje (NIJZ) prikuplja podatke o HIV infekcijama (indikator 3.3.1), ali oni trenutno nisu javno dostupni. Dostupni su podaci o broju izvršenih samoubistava, a to bi se moglo kombinovati sa demografskim podacima i objaviti za stopu smrtnosti od samoubistava (pokazatelj 3.4.2).

Podaci za grupu od 37 indikatora su delimično dostupni, ili nije jasno da li su podaci dostupni ili ne, ili su podaci zastareli: ove indikatore treba da pregledaju kosovske institucije kako bi utvrdile da li i kako treba da se odrazi u kosovskom mehanizmu izveštavanja. Za konačnu grupu od 53 indikatora nisu dostupni podaci i oni bi trebali biti pregledani kako bi se utvrdilo da li će biti prijavljeni za Kosovo.

Kako bi se iskoristili nalazi ovog izveštaja brze integrisane procene, razvijene su sledeće preporuke kao

rezultat zajedničkog i konsultativnog procesa sa predstavnicima kosovskih institucija. Poludnevna radionica je održana 8. juna 2021. godine kako bi se razgovaralo i kako bi se izradile specifične i merljive preporuke koje će relevantne institucije dalje preduzeti za dalju primenu.

U skladu sa kosovskim naporima da se COR agenda integriše na centralni i lokalni nivo, a nakon razgovora sa relevantnim institucijama i zainteresovanim stranama, preporuke su grupisane u tri glavne kategorije, odražavajući kritične tokove rada koji su potrebni za unapređenje rada COR-a:

Zagovaranje i koordinacija za sprovođenje Agende 2030

- Kosovske institucije da uspostave mehanizme koordinacije, uključujući kontaktne tačke za svaku instituciju, za sprovođenje COR-a i praćenje napretka kako bi se osigurala integracija COR-a u strateške i političke dokumente i korišćenje dostupnih podataka.
- Skupština da iskoristi svoju zakonodavnu ulogu i nastavi da zagovara ciljeve održivog razvoja i održivi razvoj jačanjem partnerstva sa pojedincima, think tank-ovima i organizacijama civilnog društva, javnim i privatnim sektorom, akademskom zajednicom i medijima radi praćenja primene Agende 2030.
- Skupština da proceni i unapredi trenutne kapacitete članova Skupštine za angažovanje i zalaganje za postizanje ciljeva održivog razvoja..

Usklađivanje i integracija ciljeva održivog razvoja u okviru strategija i dokumenata politika

- Kosovske institucije da obezbede integraciju i usklađivanje predstojeće Nacionalne strategije razvoja, sektorskih strategija i drugih dokumenata politike sa COR ciljevima i indikatorima, obezbeđujući adekvatno označavanje radi lakšeg praćenja i izveštavanja o napretku.
- Kosovske institucije da obezbede sistematsko, adekvatno označavanje ciljeva i indikatora održivog razvoja u političkim i strateškim dokumentima kako bi se omogućilo praćenje napretka i doprinelo Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja.

Povećavanje dostupnosti podataka u skladu sa međunarodnom metodologijom za praćenje napretka prema Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja

- KAS da revidira indikatore koji su delimično dostupni ili još nisu dostupni kako bi blagovremeno odredio ulazne tačke za prikupljanje podataka i izveštavanje o tim indikatorima, ubrzavajući napredak prema Agendi 2030.
- KAS i kosovske institucije da prilagode COR ciljeve i indikatore lokalnim prilikama i usklade se sa zahtevima za pristupanje EU i kosovskim prioritetima kroz proces zasnovan na jakom vlasništvu koji promovise učešće svih relevantnih zainteresovanih strana.

- KAS da preduzme neposredne korake da obezbedi dostupnost podataka koji još uvek nisu dostupni i koji se mogu izračunati i objaviti na osnovu informacija koje institucije već poseduju.
- KAS da sistematski konsoliduje COR indikatore za koje se podaci već prikupljaju u anketama i administrativnim podacima i izveštava o napretku prema njima, pozivajući se na specifične COR indikatore radi lakšeg snalaženja i upotrebe.
- KAS da osigura da postoje dovoljni ljudski i finansijski resursi za prikupljanje dokaza.
- KAS da ojača partnerstvo sa institucijama na lokalnom nivou za generisanje i razmenu podataka na lokalnom nivou.
- KAS da razvije snažnu metodologiju za Kosovo za praćenje napretka u primeni i rezultatima u odnosu na EU i globalne ciljeve COR-a, da izgradi statističke kapacitete za IT podršku i prikupljanje podataka i, na kraju, da ispuni Agendu 2030.
- KAS da uspostavi korisničku COR bazu podataka na veb lokaciji KAS-a radi povećanja upotrebe podataka.

1. Ciljevi održivog razvoja globalno i proces lokalizacije

Agendu za održivi razvoj za 2030. godinu (Agenda 2030) usvojile su države članice Ujedinjenih nacija 2015. godine. Agenda 2030 je označila značajan napredak u globalnoj saradnji i postala glavna tačka upućivanja za nacionalne i međunarodne napore usmerene na rešavanje globalnih izazova.² Agenda 2030 se predvodi sa 17 ciljeva održivog razvoja (COR), koji uokviruju viziju održivog razvoja kroz kombinaciju socijalnih, ekonomskih i ekoloških ciljeva oblikovanih u „5 P“:

Ljudi (COR 1, 2, 3, 4 i 5), Planeta (COR 6, 13, 14, 15), Napredak (COR 7, 8, 9, 10, 11, 12), Mir (COR 16) i Partnerstvo (SDG 17). Dok 17 COR postavljaju opšte ciljeve, postavljeno je 169 specifičnih ciljeva koji će voditi sprovođenje agende ka krajnjim ciljevima okončanja svih oblika siromaštva, radu na ekološkim izazovima i ne ostavljajući nikog da zaostaje.³

² Platforma znanja o održivom razvoju, „Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development“, Ujedinjene nacije, na <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
³ Kancelarija za strateško planiranje, Prvi izveštaj o sprovođenju i rezultatima Nacionalne razvojne strategije 2016–2021, oktobar 2018., na <https://kryeministri-ks.net/wp-content/uploads/2019/02/First-Report-on-the-implementation-and-results-of-the-National-Development-Strategy-2016%E2%80%932021.pdf>

Mnoge zemlje ovu zajedničku viziju i nacrt za prosperitet ljudi i planetu prevode u nacionalne razvojne planove i strategije, sa ciljem olakšanja potpune nacionalizacije, primene i postizanje ciljeva održivog razvoja (COR). COR procesa nacionalizacije uključuje integraciju COR ciljeva u nacionalni strateški okvir, održivo budžetiranje, kao i uspostavljanje sistema izveštavanja i evaluacije za praćenje napretka ka globalno dogovorenim ciljevima.⁴

Susedne države na Kosovu su već uspostavile strategije za „nacionalizaciju“ Agende 2030. i objavile izveštaje o napretku u primeni COR-a. Oni takođe imaju jasne mehanizme finansiranja da ih ispune.⁵

⁴ Platforma znanja o održivom razvoju, „Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development“, Ujedinjene nacije, na <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
⁵ Hermonda Kalludra i Burim Ejupi, Kosovo i Agenda 2030: Od političke retorike do konkretnih akcija, INDEP, jul 2019, na https://indep.info/wp-content/uploads/2019/07/SDG_ENG.pdf

2. Usklađivanje politike za COR na Kosovu

Tri godine nakon globalnog usvajanja Agende 2030, Skupština Kosova⁶ je preduzela dodatne korake da se pridruži globalnim naporima za bolji svet do 2030 godine.⁷ Rezolucija iz 2018. godine dobrovoljno odobrava COR i obavezuje Kosovo na globalne ciljeve. U oktobru 2018. godine Skupština je osnovala Savet za održivi razvoj, parlamentarnu grupu, koja će voditi i koordinirati napore svih postojećih skupštinskih odbora u pravcu postizanja COR.

Dok Albanija i Crna Gora imaju sveobuhvatnije sisteme za podršku sprovođenja i praćenje COR. Kao što je istaknuto u izveštaju „Maksimiziranje sinergije između Agende 2030 i integracije u EU na Kosovu“, „institucionalni kanali u podršci sprovođenja COR takođe se razlikuju u zavisnosti od strukture procesa strateškog planiranja i planiranja politike, specifičnih linija budžetiranja i izveštavanja za praćenje napretka, i kapacitet odgovarajućih pravnih i administrativnih okvira. Svi EU kandidati

⁶ Sva upućivanja na Kosovo su date u kontekstu Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN (1999).
⁷ Kosovo ima dužu istoriju podržavanja globalne agende održivog razvoja. Ovo uključuje odobravanje Milenijumskih razvojnih ciljeva (MRC) od strane Skupštine Kosova 2008. godine, učešće od oko 9.000 Kosovara 2013 godine u post-2015 konsultacijama koje su sponzorisale UN i UNKT-ovo „pokretanje“ COR-a na Kosovu na Dan UN-a (24. oktobra) u 2015. godini.

i potencijalni kandidati su dodelili ili uspostavili telo odgovorno za nadgledanje napretka u vezi sa sprovođenjem i praćenjem COR. Generalno, imenovana tela već imaju koordinacione uloge, vodi ih visoki vladin zvaničnik ili imenovano odeljenje/jedinica ministarstva i angažuju predstavnike relevantnih ministarstava i vladinih agencija. “

Međutim, uprkos posvećenosti COR agendi, na Kosovu trenutno ne postoji sistem za merenje napretka ka ciljevima. Kosovo je, međutim, preduzelo vežbu za usklađivanje Nacionalne razvojne strategije (NDS) 2016–2021 sa ciljevima održivog razvoja. Ažurirano napredovanje za ovo je sprovedeno u 2018. godini, a Kosovo nastavlja napore na usklađivanju svojih strateških dokumenata sa ciljevima održivog razvoja, dok sistematizuje merenje napretka prema njima.

Kako bi pomogle rešavanju ovog deficita, na čelu sa UNKT-om, agencije UN-a su pokrenule brzu integrisanu procenu (BIP) kojom je procenjeno usklađivanje COR-a sa 58 strateških dokumenata, od kojih su neki ujedinjeni sa akcionim planovima, na Kosovu i mapiranje podataka. Ujedinjene nacije globalno koriste BIP metodologiju kako bi pružile brzi prikaz nivoa usklađenosti

između planova i strategija (na nacionalnom ili podnacionalnom nivou), sektorskih planova i COR-a. Iz svakog dostupnog planskog dokumenta identifikuje se najbliži cilj/meta koja se bavi problemima u odgovarajućem COR cilju/meti. Kada se upoređuju nacionalni ciljevi/mete (ako postoji u planskom dokumentu) sa odgovarajućim COR ciljem, metodologija uključuje pokazivanje da li se COR cilj/meta odražava u planskom dokumentu, i ako jeste, da li je cilj u potpunosti ili delimično usklađen sa domaćim ciljevima.

Postoje tri moguća nivoa usklađenosti:

- **Potpuno usklađeno:** U nacionalnom planskom dokumentu postoji cilj koji odgovara COR cilju, ne samo u tekstu, već i u obimu i ambiciji. U nekim slučajevima je definisao indikatore za merenje njihovog napretka i/ili dodeljenih resursa.

- **Delimično usklađeno:** U nacionalnom planskom dokumentu postoji cilj koji odgovara COR cilju, ali ne u potpunosti ni u obimu ni u ambiciji, ili ne postoje pokazatelji za merenje njihovog napretka.
- **Nije usklađeno:** U nacionalnom planskom dokumentu nema cilja koji je ekvivalentan dotičnom COR cilju.

Analiza izražena u procentima u donjoj tabeli otkrila je da je 36 ciljeva 10 dokumenata u potpunosti usklađeno sa COR, dok je 84 cilja 28 dokumenata delimično usklađeno, a 8 ciljeva 5 dokumenata nije usklađeno.

2.1 Nacionalna strategija razvoja 2016-2021

Kosovske institucije su 2016. godine objavile ključni dokument o politici, Nacionalnu strategiju razvoja (NSR) 2016-2021, da bi definisale svoj razvojni put za narednih pet godina. NSR 2016-2021, koja je bila prva strategija ove vrste za Kosovo, dogovorena je pre finalizacije COR-a, a strategija u početku nije dizajnirana da bude usklađena sa Agendom 2030.

2017. godine, Kancelarija za strateško planiranje/Kancelarija premijera, uz podršku Kosovskog tima Ujedinjenih nacija (UNKT), izvela je vežbu na usklađivanju NSR-a sa ciljevima i metama COR-a. Vežba usklađivanja istakla je da NSR uključuje elemente koji će direktno doprineti postizanju COR meta tokom primene NSR-a. Iako NSR ne pokriva sve aspekte COR-a, njegova relativno dobra pokrivenost COR-om i njegovim metama, predstavljaju obećavajući presedan za oblikovanje budućeg strateškog planiranja iz COR objektivu u narednim godinama. Utvrđeno je da je NSR u skladu sa 12 COR ciljeva i 22 COR cilja, od svih 17 COR ciljeva i 169 COR ciljeva. Dvadeset sedam NSR indikatora bilo je u skladu sa 12 COR-a.⁸

Dokumentat Kancelarije za strateško planiranje zasnovan je na mapi puta NSR-a i metodologiji za izveštavanje i

praćenje sprovođenja NSR-a, ishodima i finansiranju koju je isti razvio. Izveštava o stanju primene na kraju 2017. godine i koristi vrednosti rezultata pokazatelja dostupne do juna 2018. godine. Izveštaj navodi (str. 39) da je u NSR „relativno dobra pokrivenost COR-a i njegovih meta predstavljalo obećavajući presedan za uokvirivanje budućeg strateškog planiranja iz objektivu COR u narednim godinama“. Takođe se navodi da: „U prve dve godine NSR sprovođenja, prijavljeni su podaci za merenje napretka za sve usklađene COR (bilo u potpunosti ili delimično), sa izuzetkom podataka za merenje napretka prema COR-2 ...“

Aligning the NDS with the SDGs has set the stage for the SDG localization process and will enable effective monitoring and reporting of progress made towards a number of SDG targets. This represents the actual integration of the SDGs into Kosovo's agenda and signals Kosovo's commitment to achieving the SDGs.

However, serious gaps have been found in Kosovo's planning documents regarding the SDG framework. For example, NDS 2016-2021 has no vision for health and a narrow focus in the justice sector. Therefore, more efforts are being made to ensure that the next NDS better reflects the whole of Agenda 2030.

⁸ Kancelarija za strateško planiranje, Prvi izveštaj o sprovođenju i rezultatima Nacionalne razvojne strategije 2016–2021, oktobar 2018., na <https://kryeministri-ks.net/wp-content/uploads/2019/02/First-Report-on-the-implementation-and-results-of-the-National-Development-Strategy-2016%E2%80%932021.pdf>.

⁹ Ibid. str.39

Sveukupno usklađivanje politika sa COR

- Delimično
- Potpuno
- Nije usklađeno

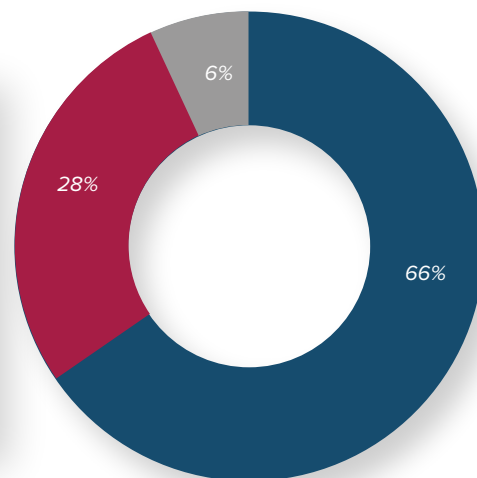

Figure 1: Sveukupno usklađivanje politika sa COR

2.2 Sectoral policies and strategies

Pored Nacionalne razvojne strategije, Kosovo ima veoma veliki broj sektorskih politika i strategija koje takođe sadrže indikatore, a od kojih su mnogi COR indikatori.¹⁰ Neki od njih su razvijeni pre Nacionalne razvojne strategije, dok su drugi namenjeni tome da je dopune. NSR navodi da pri raspodeli resursa, prioritet treba dati zadacima utvrđenim u NSR-u.¹¹ Ipak, sektorske strategije pružaju sveobuhvatniju sliku onoga što Kosovo želi da postigne i u kojoj meri se ovi ciljevi podudaraju sa COR-om.

Brza integrisana procena sprovedena 2020. godine (vidi gore) pregledala je postojeće strategije i programe i ustanovila da se 59 posto ciljeva COR odražava u najmanje jednom od kosovskih strateških dokumenata. Kao što se može videti u tabeli 1 u nastavku, svi ciljevi obrazovanja (COR 4) i inkluzivnog upravljanja (COR 16) nalaze se u kosovskim strateškim programima, zajedno sa 89 procenata za rod (COR 5), 88 procenata za infrastrukture i industrijalizacije (COR 9) i 85 procenata za zdravstvo (COR 3). Nisu postavljeni

ciljevi za okeane (COR 14), dok su ostali iznosili između 32 procenta (partnerstvo: COR 17) i 80 procenata (gradovi: COR 11).

Širom planskih dokumenata može se videti da su neki sadržali višestruke pokazatelje usklađene sa COR (tabela 3). Na primer, Kosovski strateški plan za obrazovanje (KSPO) 2017-2021 sadržao je 17 indikatora usklađenih sa COR, svi osim jednog pod COR 4 (obrazovanje) - drugi je za COR 9 (industrija, inovacije i infrastruktura). U međuvremenu, Kosovska strategija za životnu sredinu (KSŽS) 2013-2022 sadržala je 8 indikatora usklađenih sa COR, u okviru šest različitih COR (6, 8, 9, 11, 12 i 13). Sektorska strategija Ministarstva rada i socijalne zaštite ima 7 pokazatelja usklađenih sa COR, od COR 1 (siromaštvo) i 8 (zapošljavanje), dok Sektorska strategija zdravstva ima 13, sve za COR 3 (zdravstvo). Poslednji sa više od pet pokazatelja usklađenih sa COR je SIRACK, sa 8, pod COR 1 (siromaštvo), 3 (zdravstvo) i 4 (obrazovanje).

¹⁰ Kosovo prepoznaje da broj sektorskih strategija otežava izveštavanje o ciljevima, njihovo koordiniranje i, na kraju, postizanje. Pregledom za 2020. godinu, predloženo je da se sektorske strategije i programi objedine u 18-20 sektorskih strateških dokumenata [Predlog mape puta za novi kosovski NSR, maj 2020.]

¹¹ Kancelarija za strateško planiranje, Nacionalna strategija razvoja 2016–2021, 2016, http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/National_Development_Strategy_2016-2021_ENG.pdf

Usklađivanje sa COR u kosovskim dokumentima za planiranje politike

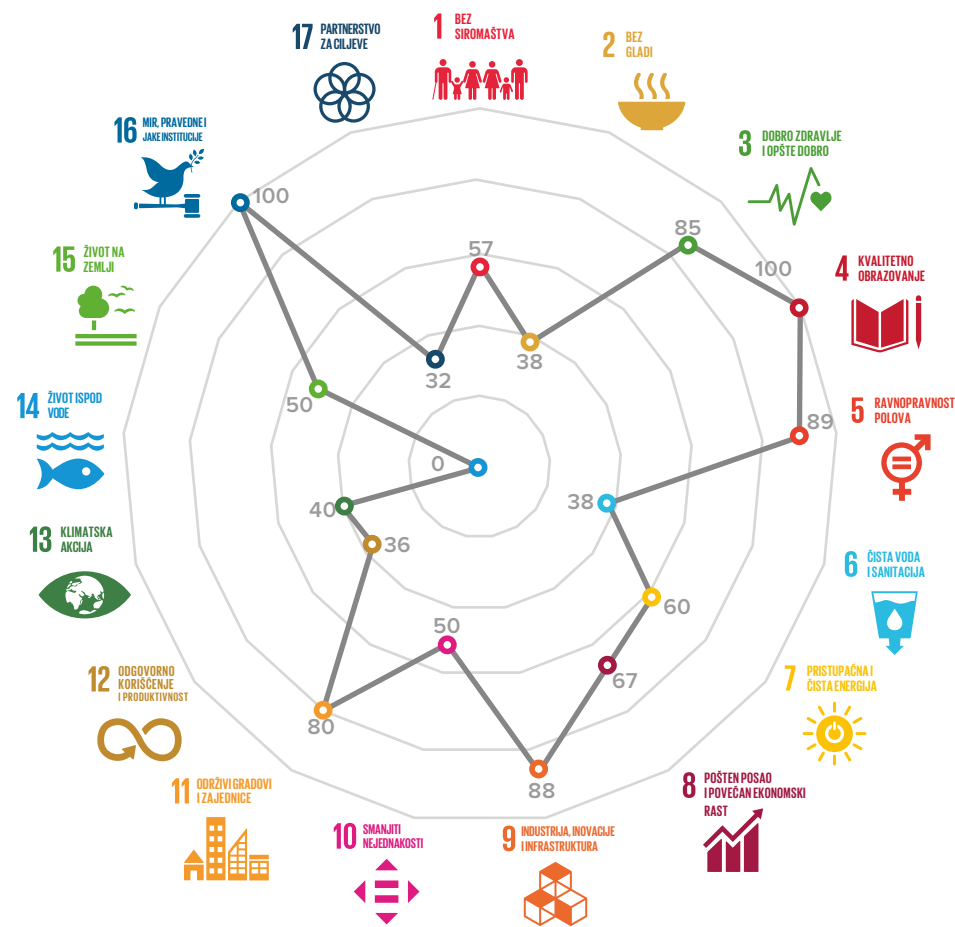

Tabela 1: Ciljevi COR-a uključeni u kosovske strategije i planske dokumente

2.2 Sectoral policies and strategies

RAZMATRENI REGULATORNI DOKUMENTI I POLITIKE	% uskladenosti	% podudarnih podciljeva	% COR globalni podciljevi
1. SIROMAŠTVO	57	4	7
2. GLAD	38	3	8
3. ZDRAVLJE	85	11	13
4. OBRAZOVANJE	100	10	10
5. POL	89	8	9
6. VODA	38	3	8
7. ENERGIJA	60	3	5
8. RAST I RADNA MESTA	67	8	12
9. INFRASTRUKTURA I INDUSRIJALIZACIJA	88	7	8
10. NEJEDNAKOST	50	5	10
11. GRADOVI	80	8	10
12. ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA	36	4	11
13. KLIMATSKE PROMENE	40	2	5
14. OKEANI	0	0	10
15. ZEMLJIŠTA	50	6	12
16. INKLUZIVNO UPRAVLJANJE	100	12	12
17. PARTNERSTVO	32	6	19
	59	100	169

2.3 Trenutni naponi na usklađivanju politike sa ciljevima održivog razvoja

Trenutna NSR je sada u poslednjoj godini primene. U tom kontekstu, kosovske institucije nastoje da ubrzaju napore ka Agendi 2030. Kancelarija za strateško planiranje pri Kabinetu premijera trenutno razvija Nacionalnu strategiju razvoja 2030 (NSR 2030), kako bi obuhvatila 2021-2030 godine. Namerava se da će NSR 2030 integrisati ključne principe Agende 2030 i COR u svoju opštu misiju, specifične ciljeve i indikatore uticaja. Očekuje se da će se NSR 2030 primeniti i nadgledati kroz sektorske strategije i akcione planove sa fiksnim budžetskim kodovima kako bi se osigurale bolje veze sa kosovskim budžetom. Kao što je gore navedeno, KP/KSP se takođe obavezala za period NDS 2030., da će smanjiti broj strategija i postaviti jasne kriterijume o tome ko može da predloži nove strategije.¹²

Kosovska putanja ka Agendi 2030 direktno je povezana sa njegovim naporima ka ispunjavanju kriterijuma za pristupanje Evropskoj uniji. Na primer, 63,9 procenta indikatora u kosovskom Nacionalnom izveštaju za 2019. godinu jesu indikatori usklađeni sa COR.

Međutim, treba napomenuti, da je Eurostat počeo da izveštava o napretku COR-a na Kosovu, koristeći indikatore

usklađene sa COR koji su dizajnirani za upotrebu u državama članicama EU-a, sa mnogo višim nivoima dohotka i različitim socijalno-ekonomskim strukturama. Iako su indikatori EU-a kritični, neka pitanja koja su od suštinskog značaja za zemlju sa nižim i srednjim dohotkom nisu uključena.

U ovom kontekstu, još uvek je potrebna robusna metodologija da bi Kosovo pratilo napredak u primeni i rezultatima u odnosu na EU i COR ciljeve, kako bi izgradilo statističke kapacitete za IT podršku i prikupljanje podataka i, na kraju, ostvarilo Agendu 2030.

Na napore ka postizanju COR-a će takođe uticati pandemija COVID-19. Kao što su navele Ujedinjene nacije: „Iako kriza onemogućava napredak prema COR, njihovo se postignuće čini još hitnijim i neophodnijim. Neophodno je da skoro dobici budu zaštićeni što je više moguće. Treba težiti transformativnom oporavku od COVID-19, onim koji se bavi krizom, smanjuje rizike od budućih potencijalnih kriza i ponovo pokreće napore za sprovođenje Agende 2030 i COR-a tokom Decenije delovanja.”¹³ Napori Kosova u oporavku od COVID-19 se mogu dopuniti i ojačati naporima da se ostvari Agenda 2030 i ispune COR.

Ovo je prepoznato u Planu socijalno-ekonomskog odgovora kosovskog tima Ujedinjenih nacija na COVID-19, objavljenom u avgustu 2020. godine, u kojem se naglašava da bi primena COR-a i pristup finansiranja razvoja na odgovor COVID-19 bila korisna i dobro bi se povezala sa Forumom donatora za Kosovo.¹⁴

¹² Kancelarija premijera, *Strategija boljeg regulisanja 2.0 za Kosovo 2017-2021*

¹³ Ujedinjene nacije, *Decenija delovanja*, <https://www.un.org/sustainabledevelopment/decade-of-action/>, pristupljeno 18 februara 2021.

¹⁴ United Nations, *United Nations Kosovo Team Socio-Economic Response Plan to COVID-19, August 2020*, at https://kosovo-team.un.org/sites/default/files/2020-11/UNKT-SocioEconomic-Response-Plan-to-COVID_19_24%20August%202020.pdf

3. Dostupnost podataka

Nije moguće izmeriti napredak postignut prema Agendi 2030 bez odgovarajućih alata za merenje iste. Potrebni su pouzdani, pravovremeni i detaljni podaci da bi se pokazalo gde napredujemo i gde zaostajemo. Bez dobrih podataka o temama indikatora, ne postoji način za praćenje pozitivnih ili negativnih trendova ka postizanju COR-a.¹⁵

Prema Zakonu o zvaničnoj statistici, Kosovska agencija za statistiku (KAS) ima ukupnu odgovornost za prikupljanje, analizu i distribuciju podataka u statističke svrhe. Ovu ulogu dopunjuju resorna ministarstva.¹⁶

Prema izveštaju Evropske unije o napretku, Kosovo ima izvestan nivo pripreme u oblasti statistike. Primećuje se da je postignut određeni napredak u poboljšanju metodologije za prikupljanje podataka i ratifikaciji i izmenama zakona o statistici. Međutim, presudno je za Kosovo da dalje poboljša koordinaciju na tehničkom nivou i poboljša pristup i upotrebu dostupnih administrativnih izvora podataka. Neki od ključnih izazova sa podacima povezani su sa kvalitetom podataka zbog nedostatka

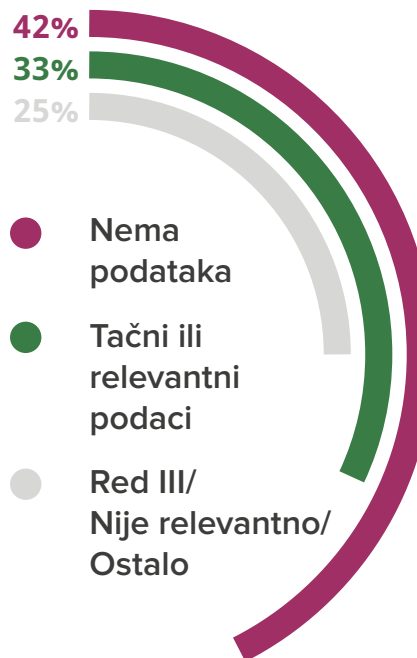
standardizacije definicija i metodologija i ograničene dostupnosti razvrstanih podataka. S obzirom na važnost podataka za razvoj Kosova, od suštinske je važnosti da se ova pitanja reše na brzinu.¹⁷

Prepreke za postojanje pouzdanih i visokokvalitetnih podataka za praćenje COR-a, uključuju nedostatak standardizovanih definicija i metodologija, ograničene raščlanjene ili nepotpune podatke, slabu koordinaciju, nedostatak centralnih skladišta za praćenje i nedovoljne ljudske i finansijske resurse za prikupljanje dokaza. Ovo važi za svaki COR - u različitoj meri - kako na globalnom nivou, tako i na Kosovu, i sprečava razumevanje konkretnog napretka koji se postiže. Ove informacije treba prikupiti na osnovu zajedničkih i globalnih pokazatelja koji olakšavaju merenje uticaja i poštuju privatnost pojedinaca.

Sveobuhvatno mapiranje COR podataka sprovedeno na Kosovu, pokazuje da se stepen mere u kojoj su indikatori usklađeni sa COR merama ili su u stvari lako merljivi, ili varira u velikoj meri. Još uvek ne postoji međunarodno dogovoren način merenja oko 36 COR indikatora, koji su klasifikovani kao

indikatori „nivoa III“. Čini se da još 14 indikatora nije relevantno za Kosovo, kao što su indikatori koji se odnose na tropske bolesti, sakaćenje ženskih genitalija i morske resurse.

Dostupnost indikatora vezanih za održivi razvoj

O određenim COR-ima gotovo da nema podataka za COR **10, 11, 12, 13 i 14** i značajne praznine u dostupnosti podataka za COR **2, 6, 9 i 15**. Za ostale

koji imaju različitu dostupnost podataka, postoje izazovi kao što su samo ograničeni podaci koji se rutinski prikupljaju, nedostaju podaci o vremenskim serijama za praćenje napretka i podaci koji se ne razdvajaju da bi se identifikovale pravedne praznine.

Od indikatora koji se smatraju relevantnim za Kosovo, 35 se već prikuplja u anketama. Od ovih podataka ankete, 8 COR indikatora je prvi put prijavljeno u izveštaju ankete višestrukih indikatora (MICS) za 2020. godinu, dok je 19 drugih već prikupljeno u MICS anketi 2013-14. Indikatori koji su se pojavili u izvorima istraživanja mogu se naći u Aneksu 2.

U međuvremenu, dodatnih 8 indikatora može se naći u administrativnim podacima, uglavnom od kosovskih institucija, kao i jedan od GAP instituta, istraživačke misije na Kosovu (Aneks 2). Sa izuzetkom dva iz zdravstvene statistike, svi su iz različitih izvora.

Podaci o neformalnim naseljima (indikator 11.1.1) i šumovitim površinama (15.1.1) posebno su stari, od 2010. odnosno 2012. godine. Još 15 indikatora (Aneks 3) dostupno je iz baze podataka Svetske banke i drugih izvora.

Za 16 indikatora koji trenutno nisu dostupni, bilo bi jednostavno da

¹⁵ Odeljenje za ekonomska i socijalna pitanja Ujedinjenih nacija, *Da bismo postigli ciljeve održivog razvoja (COR), moramo verovati našim podacima, 2017*, na <https://www.un.org/development/desa/en/news/nocat-uncategorized/big-data-for-sdgs.html>

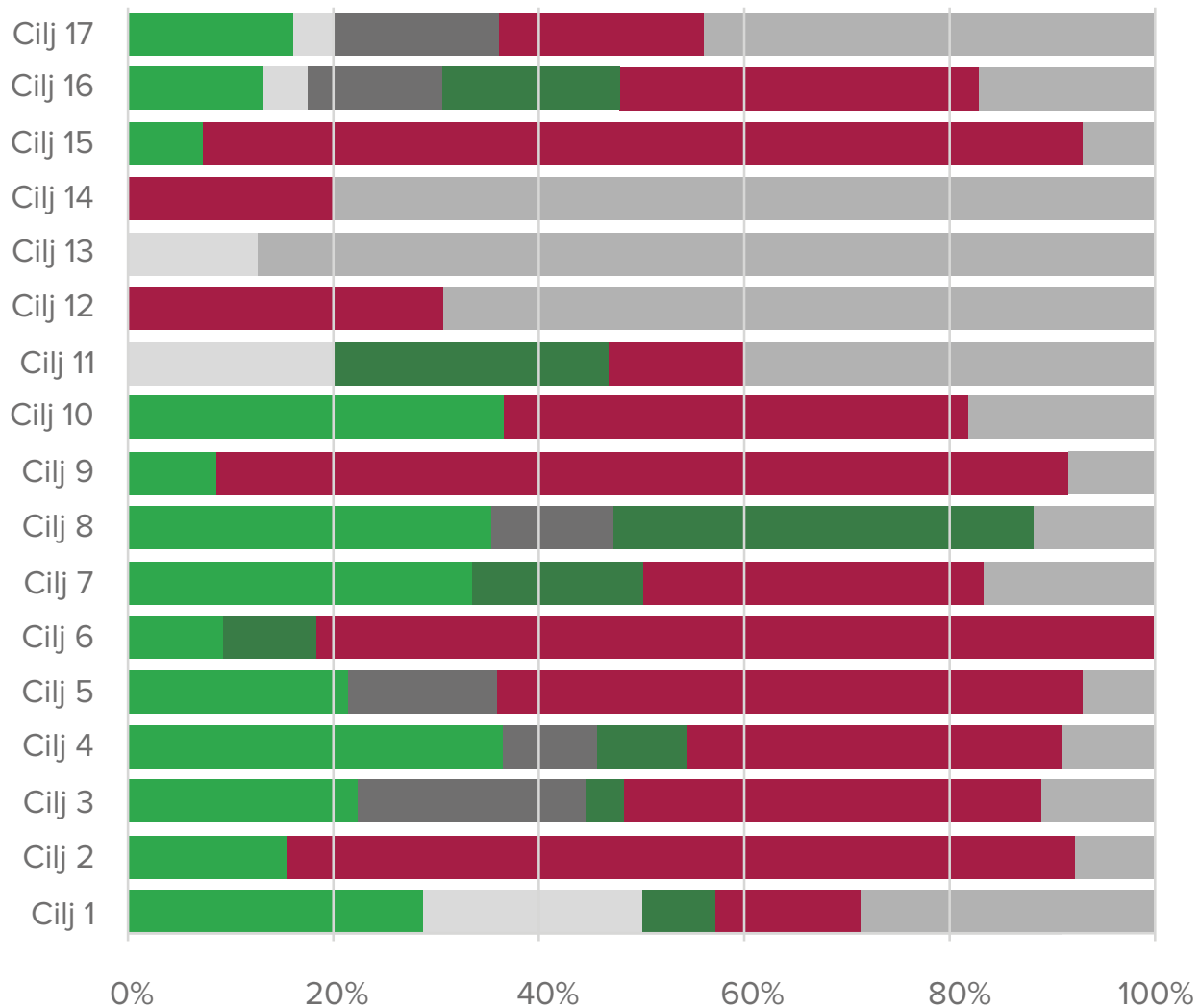
¹⁶ UNICEF, *Analiza položaja žena i dece na Kosovu, 2019*, na <https://www.unicef.org/kosovoprogramme/media/1141/file/SITAN.pdf>, str. 85

¹⁷ UNICEF, *Analiza položaja žena i dece na Kosovu, 2019*, na <https://www.unicef.org/kosovoprogramme/media/1141/file/SITAN.pdf>, str. 85

kosovske institucije preduzmu neposredne korake da obezbede dostupnost podataka (Aneks 4). Ovi indikatori se mogu izračunati i objaviti na osnovu informacija koje institucije već poseduju. Na primer, Nacionalni institut za javno zdravlje (NIJZ) prikuplja podatke o HIV infekcijama (indikator 3.3.1), ali oni trenutno nisu javno dostupni; dok su dostupni podaci o broju izvršenih samoubistava, a to bi se moglo kombinovati sa demografskim podacima i objaviti za stopu smrtnosti od samoubistava (indikator 3.4.2).

Grupa od 37 indikatora delimično je dostupna (Aneks 5), koji sadrži napomene o statusu indikatora). Ove indikatore bi kosovske institucije trebale pregledati kako bi utvrdile da li i kako treba da se odraze u kosovskom mehanizmu izveštavanja. Isto tako, za konačnu grupu od 53 indikatora Aneks 6), podaci nisu dostupni i oni bi trebali biti pregledani kako bi se utvrdilo da li će biti prijavljeni za Kosovo.

- Dostupan je tačan indikator
- Podaci postoje, ali indikator nije izračunat
- Nema raspoloživih podataka
- Dostupan približni indikator
- Posrednički podaci dostupni / delimično izračunati
- Red III / Nije relevantno / Ostalo

4. Preporuke

Kako bi se nalazi ovog izveštaja brze integrisane procene iskoristili, razvijene su sledeće preporuke za dalju integraciju i integrisanje ciljeva održivog razvoja u strategiju i razvoj politike, kao i za dalje povećanje dostupnosti podataka koji će se koristiti za izveštavanje o COR indikatorima, u skladu sa međunarodno dogovorenim COR metodologijom i metapodacima.

Ove preporuke su rezultat zajedničkog i konsultativnog procesa sa predstavnicima kosovskih institucija. Održana je poludnevna radionica na kojoj se razgovaralo i na kojoj su se izrađivale specifične i merljive preporuke koje će relevantne institucije dalje preduzimati za dalju primenu.

U skladu sa kosovskim naporima da se COR agenda uključi na centralni i lokalni nivo, a nakon razgovora sa relevantnim institucijama i zainteresovanim stranama, preporuke su grupisane u tri glavne kategorije.

Ove kategorije odražavaju kritične tokove rada potrebne za unapređenje rada COR-a:

- Mehanizmi zagovaranja i koordinacije za sprovođenje COR-a i praćenje napretka u skladu sa Rezolucijom COR-a usvojenom u januaru 2018. godine;

- Usklađivanje i integracija ciljeva održivog razvoja u okviru novorazvijenih strategija i politika na centralnom i lokalnom nivou; i
- Unapređivanje napora na povećanju dostupnosti podataka u skladu sa međunarodnom metodologijom za praćenje napretka prema COR-ima.

Zagovaranje i koordinacija za sprovođenje Agende 2030

- Kosovske institucije da uspostave mehanizme koordinacije, uključujući kontaktne tačke za svaku instituciju, za sprovođenje COR-a i praćenje napretka kako bi se osigurala integracija COR-a u strateške i političke dokumente i korišćenje dostupnih podataka.
- Skupština da iskoristi svoju zakonodavnu ulogu i nastavi da zagovara ciljeve održivog razvoja i održivi razvoj jačanjem partnerstva sa pojedincima, think tank-ovima i organizacijama civilnog društva, javnim i privatnim sektorom, akademskom zajednicom i medijima radi praćenja primene Agende 2030.
- Skupština da proceni i unapredi trenutne kapacitete članova Skupštine za angažovanje i zalaganje za postizanje ciljeva održivog razvoja.

Usklađivanje i integracija ciljeva održivog razvoja u okviru strategija i dokumenata politika

- Kosovske institucije da obezbede integraciju i usklađivanje predstojeće Nacionalne strategije razvoja, sektorskih strategija i drugih dokumenata politike sa COR ciljevima i indikatorima, obezbeđujući adekvatno označavanje radi lakšeg praćenja i izveštavanja o napretku.
- Kosovske institucije da obezbede sistematsko, adekvatno označavanje ciljeva i indikatora održivog razvoja u političkim i strateškim dokumentima kako bi se omogućilo praćenje napretka i doprinelo Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja.

Povećavanje dostupnosti podataka u skladu sa međunarodnom metodologijom za praćenje napretka prema Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja

- KAS da revidira indikatore koji su delimično dostupni ili još nisu dostupni kako bi blagovremeno odredio ulazne tačke za prikupljanje podataka i izveštavanje o tim indikatorima, ubrzavajući napredak prema Agendi 2030.
- KAS i kosovske institucije da prilagode COR ciljeve i indikatore lokalnim prilikama i usklade se sa

zahtevima za pristupanje EU i prioritetima kroz proces zasnovan na jakom vlasništvu koji promoviše učešće svih relevantnih zainteresovanih strana.

- KAS da preduzme neposredne korake da obezbedi dostupnost podataka koji još uvek nisu dostupni i koji se mogu izračunati i objaviti na osnovu informacija koje institucije već poseduju.
- KAS da sistematski konsoliduje COR indikatore za koje se podaci već prikupljaju u anketama i administrativnim podacima i izveštava o napretku prema njima, pozivajući se na specifične COR indikatore radi lakšeg snalaženja i upotrebe.
- KAS da osigura da postoje dovoljni ljudski i finansijski resursi za prikupljanje dokaza.
- KAS da ojača partnerstvo sa institucijama na lokalnom nivou za generisanje i razmenu podataka na lokalnom nivou.
- KAS da razvije snažnu metodologiju za Kosovo za praćenje napretka u primeni i rezultatima u odnosu na EU i globalne ciljeve COR-a, da izgradi statističke kapacitete za IT podršku i prikupljanje podataka i, na kraju, da ispuni Agendu 2030.
- KAS da uspostavi korisničku COR bazu podataka na veb lokaciji KAS-a radi povećanja upotrebe podataka.

5. Aneksi

TABELA 1: CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA UKLJUČENI U KOSOVSKE STRATEGIJE I PLANSKE DOKUMENTE

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
1	Akcioni plan za povećanje zaposlenosti mladih 2018-2020	4.5. Polne razlike u obrazovanju 8.5. Puna zaposlenost 8.6. Nezaposlenost mladih
2	Strateški plan Agencije za besplatnu pravnu pomoć (2015-2019)	16.3. Vladavina prava
3	Agencija za ravnopravnost polova Kosovski program za ravnopravnost polova 2019-2023 Akcioni plan	1.1. Ekstremno siromaštvo \$1.25 1.2. Nacionalno siromaštvo 1.3. Socijalna zaštita 1.4. Jednaka prava na resurse 3.1. Smrtnosti majki 3.2. Mortalitet novorođenčadi i dece 5.1. Rodna diskriminacija 5.2. Rodno nasilje 5.4. Vrednost neplaćene nege i kućnog rada 5.5. Mogućnosti liderstva 5.6. Seksualno i reproduktivno zdravlje 5.a. Reforme za jednaka prava 5.b. Tehnologije za osnaživanje 5.c. Politike i zakonodavstvo

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
4	Nacrt akcionog plana za borbu protiv korupcije 2021-2023	16.5 Smanjiti korupciju i primanje mita
5	Program zaštite potrošača	9.c. Pristup IKT
6	Strategija i plan delovanja za smanjenje rizika od katastrofa 2016-2020	11.b. Integrisano upravljanje rizikom od katastrofe 13.3. Obrazovanje i svest o klimatskim promenama
7	Strateški plan za obrazovanje na Kosovu 2017-2021	4.1. Osnovno i srednje obrazovanje 4.2. Rani razvoj deteta (3 indikatora) 4.3. VET i univerzitet (4 indikatora) 4.4. Veštine za zapošljavanje (2 pokazatelja) 4.5. Rodne razlike u obrazovanju (3 indikatora) 4.6. Pismenost i računanje 4.a. Obrazovne ustanove (2 indikatora) 9.5. Tehnološka istraživanja
8	Kosovska energetska strategija 2017-2026	7.2. Obnovljiva energija 7.b. Energetska infrastruktura i tehnologija
9	Kosovska strategija za životnu sredinu 2017-2026	13.3. Obrazovanje i svest o klimatskim promenama 11.4. Kulturno i prirodno nasleđe 12.2. Održivo upravljanje prirodnim resursima 6.1. Sigurna voda 8.4. Globalna efikasnost resursa 8.9. Održivi turizam 9.1. Otporna infrastruktura 9.4. Efikasnost resursa
10	Politika sektora elektronskih komunikacija - Digitalna agenda za Kosovo 2013-2020	9.c. Pristup IKT

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
11	Kosovska IT strategija	9.5. Tehnološka istraživanja
12	Strateški plan za pravosuđe na Kosovu (2014-2019)	16.10. Javni pristup informacijama
		16.3. Vladavina prava
13	Kosovska strategija upravljanja otpadom 2020-2029 i akcioni plan 2020-2022	11.6 Uticaji gradova na životnu sredinu
		12.3 Smanjiti gubitke hrane
14	Kosovska rudarska strategija	8.8. Radno okruženje
		12.2. Održivo upravljanje prirodnim resursima
		12.4. Upravljanje hemikalijama i otpadom
15	Strategija za modernizaciju javne uprave	4.4. Veštine za zapošljavanje
		4.7. Znanja i veštine za održivi razvoj
		10.2. Uključivanje svih
		10.4. Fiskalna, zarada i socijalna zaštita
		10.5. Praćenje globalnih finansijskih tržišta
		16.6. Razvijati institucije
		16.9. Pravni identitet za sve
16	Strategija za obuku državnih službenika	4.5. Polne razlike u obrazovanju
		4.7. Znanja i veštine za održivi razvoj
		16.6. Razvijati institucije
17	Strategija upravljanja javnim finansijama	12.7. Održiva javna nabavka
18	Strateški plan Tužilačkog saveta Kosova (2016-2018)	16.10. Javni pristup informacijama
		16.3. Vladavina prava
19	MRSZ Sektorska strategija 2018-2022	1.2. Nacionalno siromaštvo
		1.3. Socijalna zaštita

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
		<p>8.3. Politike orijentisane na razvoj</p> <p>8.5. Puna zaposlenost</p> <p>8.8. Radno okruženje</p> <p>8.b. Globalni pakt za posao (2 pokazatelja)</p>
20	Nacionalna strategija razvoja 2016 - 2021	<p>2.3. Poljoprivredna produktivnost</p> <p>4.1. Osnovno i srednje obrazovanje</p> <p>4.2. Rani razvoj deteta</p> <p>4.c Nastavnici</p> <p>5.c. Politike i zakonodavstvo</p> <p>6.1. Sigurna voda</p> <p>7.1. Pristup energiji</p> <p>7.2. Obnovljiva energija</p> <p>7.3. Energetska efikasnost</p> <p>8.3. Politike orijentisane na razvoj</p> <p>8.5. Puna zaposlenost</p> <p>8.8. Radno okruženje</p> <p>9.1. Otporna infrastruktura</p> <p>9.2. Industrijalizacija</p> <p>9.3. Finansijske usluge za industrijalizaciju</p> <p>10.b. ODA i drugi tokovi</p> <p>12.5. Smanjite, reciklirajte, ponovo koristite</p> <p>15.1. Kopneni i unutrašnji slatkovodni ekosistemi</p> <p>17.6. Naučna i tehnološka saradnja</p>

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
21	Nacionalna strategija Kosova o zaštiti od nasilja u porodici i Akcioni plan 2016-2020	4.a. Obrazovne ustanove (2 indikatora) 5.2. Rodno nasilje 16.1. Smanjite nasilje 16.6. Razvijati institucije 16.a. Institucije za sprečavanje nasilja, terorizma, kriminala
22	Vladina strategija za saradnju sa civilnim društvom 2019-2023 i Akcioni plan	17.4. Održivost duga 17.7. Difuzija ekološki prihvatljivih tehnologija
23	Strategija boljeg regulisanja 2.0 2017-2021	17.8. Tehnologija za najmanje razvijene zemlje 17.9. Izgradnja kapaciteta za održivi razvoj
24	Strategija za unapređenje planiranja i koordinacije politika 2017-2021	16.6. Razvijati institucije 17.4. Održivost duga 17.6. Naučna i tehnološka saradnja 17.7. Difuzija ekološki prihvatljivih tehnologija
25	Nacionalna strategija za kulturno nasleđe 2017-2027 i Akcioni plan	10.a. Specijalni i različiti tretmani u zemljama u razvoju 11.4. Kulturno i prirodno nasleđe
26	Nacionalna strategija za inovacije i preduzetništvo 2019-2023	5.b. Tehnologije za osnaživanje 8.3. Politike orijentisane na razvoj 9.5. Tehnološka istraživanja 9.a. Saradnja za infrastrukturu
27	Nacionalna strategija o imovinskim pravima	1.4. Jednaka prava na resurse 5.c. Politike i zakonodavstvo
28	Nacionalna strategija javnih nabavki 2017-2021	16.6. Razvijati institucije
29	Nacionalni akcioni plan za obnovljive izvore energije 2011 - 2020	7.2. Obnovljiva energija

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
30	Nacionalna strategija protiv narkotika i akcioni plan 2018 – 2022	3.5. Zloupotreba supstanci
31	Nacionalna strategija i akcioni plan za klimatske promene 2017 - 2026	11.5. Smanjenje uticaja katastrofe 11.5. Smanjenje uticaja katastrofe 13.2. Integrišite klimatske promene u politiku 13.b. Kapaciteti za upravljanje klimatskim promenama u najmanje razvijenim zemljama
32	Strategija za vodu	6.1. Sigurna voda 6.3. Kvalitet vode 6.b. Učešće zajednice u vodosnabdevanju i kanalizaciji 12.4. Upravljanje hemikalijama i otpadom 15.1. Kopneni i unutrašnji slatkovodni ekosistemi
33	Nacionalna strategija za bezbednost zajednice	16.1. Smanjiti nasilje 16.3. Vladavina prava 16.6. Razvijati institucije 16.9. Pravni identitet za sve 16.a. Institucije za sprečavanje nasilja, terorizma, kriminala 16.b. Nediskriminatorni zakoni i politike
34	Nacionalna strategija za prevenciju i eliminaciju dečijeg rada 2016	8.7. Dečiji rad
35	Nacionalna strategija za prava osoba sa invaliditetom	4.1. Osnovno i srednje obrazovanje 10.2. Uključivanje svih
36	Državna strategija i akcioni plan protiv organizovanog kriminala 2018-2022	16.a. Institucije za sprečavanje nasilja, terorizma, kriminala 17.4. Održivost duga 17.8. Tehnologija za najmanje razvijene zemlje
37	Nacionalna strategija za vode 2017-2036	6.1. Sigurna voda

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
38	Nacionalna strategija Republike Kosovo za sprečavanje i borbu protiv neformalne ekonomije, pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskih zločina 2019-2023	<p>6.3. Kvalitet vode</p> <p>8.3. Politike orijentisane na razvoj</p> <p>16.4. Borba protiv organizovanog kriminala</p> <p>17.1. Domaći resursi za razvoj</p>
39	Strateški plan za obrazovanje na Kosovu 2017-2021	<p>4.1. Osnovno i srednje obrazovanje</p> <p>4.2. Rani razvoj deteta</p> <p>4.3. VET i Univerzitet</p> <p>4.4. Veštine za zapošljavanje</p> <p>4.5. Polne razlike u obrazovanju</p> <p>4.6. Pismenost i računanje</p> <p>4.a. Obrazovne ustanove</p> <p>4.b. Stipendije</p> <p>4.c. Nastavnici</p> <p>9.5. Tehnološka istraživanja</p>
40	Strategija razvoja šuma 2010-2020	15.2. Šume
41	Nacionalna strategija protiv terorizma 2018 - 2022	16.a. Institucije za sprečavanje nasilja, terorizma, kriminala
42	Nacionalna strategija protiv trgovine ljudima 2015-2019	<p>5.2. Rodno nasilje</p> <p>8.6. Nezaposlenost mladih</p> <p>16.2. Kraj nasilja nad decom</p> <p>16.3. Vladavina prava</p>
43	Sektorska strategija i multimodalni transport 2015-2025 i petogodišnji plan aktivnosti	11.2. Usluge prevoza
44	Sektorska strategija za zdravstvo 2017-2021	<p>3.1. Smrtnosti majki</p> <p>3.2. Mortalitet novorođenčadi i dece</p>

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
		3.3. Zarazne bolesti 3.5. Zloupotreba supstanci (2 indikatora) 3.7. Reproductivno zdravlje 3.8. Univerzalno zdravstveno osiguranje (6 indikatora) 3.9. Zagađenje i kontaminacija
45	Strategija bezbednosti republike Kosovo 2021-2030	6.3. Kvalitet vode 7.1. Pristup energiji 10.7 Politike migracije i mobilnosti 16.2. Kraj nasilja nad decom 16.3. Vladavina prava 16.4. Borba protiv organizovanog kriminala
46	Strategija za uključivanje zajednica Roma i Aškalija u kosovsko društvo (SIRACK) 2017-2021	1.3. Socijalna zaštita 3.1. Smrtnosti majki 3.7. Reproductivno zdravlje (3 indikatora) 3.b. Zdravstveno istraživanje i razvoj 4.5. Polne razlike u obrazovanju 8.5. Puna zaposlenost 11.1. Stanovanje i osnovne usluge
47	Strategija za malokalibarsko i malokalibarsko oružje 2017-	16.1. Smanjite nasilje 16.4. Borba protiv organizovanog kriminala
48	Strategija prostornog razvoja 2010-2020	1.4. Jednaka prava na resurse 8.3. Politike orijentisane na razvoj 12.2. Održivo upravljanje prirodnim resursima

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
49	SPK 2010-2020	11.1. Stanovanje i osnovne usluge 11.2. Usluge prevoza 11.3. Održiva urbanizacija 11.a. Povezuje urbano i ruralno
50	Strategija i akcioni plan za biodiverzitet 2011-2020	15.1. Kopneni i unutrašnji slatkovodni ekosistemi 15.4. Planinski ekosistemi 15.5. Biodiverzitet 15.9. Uključivanje ekosistema i biološke raznolikosti u nacionalno planiranje 15.c. Resursi za zaštićene vrste
51	Strategija komasacije zemljišta	15.1. Kopneni i unutrašnji slatkovodni ekosistemi 15.2 Šume 15.5. Biodiverzitet
52	Strategija Republike Kosovo o upravljanju otpadom 2013-2022	11.6. Uticaj gradova na životnu sredinu 12.5. Smanjite, reciklirajte, ponovo koristite
53	Strategy on Air Quality	11.6. Uticaj gradova na životnu sredinu 12.4. Upravljanje hemikalijama i otpadom
54	Strategija o školama za promociju zdravlja na Kosovu (SHPSK) 2009-2018	12.8. Informacije i svest o održivom načinu života 4.7. Znanja i veštine za održivi razvoj 4.a. Obrazovne ustanove
55	Strategija za mlade 2019-2023	3.5. Zloupotreba supstanci 3.7. Reproductivno zdravlje 3.d. Rano upozorenje o zdravlju 4.4. Veštine za zapošljavanje

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
		<p>4.7 Znanja i veštine za održivi razvoj</p> <p>8.5. Puna zaposlenost</p> <p>8.6. Nezaposlenost mladih</p> <p>10.2. Uključivanje svih</p> <p>13.3. Obrazovanje i svest o klimatskim promenama</p> <p>16.7. Inkluzivno donošenje odluka</p> <p>16.10 Javni pristup informacijama</p> <p>16.b. Nediskriminatorni zakoni i politike</p>
56	Strategija lokalne samouprave	<p>12.7. Održiva javna nabavka</p> <p>16.3. Vladavina prava</p> <p>16.6. Razvijati institucije</p> <p>16.7. Inkluzivno donošenje odluka</p> <p>16.10. Javni pristup informacijama</p> <p>16.b. Nediskriminatorni zakoni i politike</p> <p>17.17. Javna, javno-privatna i partnerstva civilnog društva</p>
57	Strategija odbrane Republike Kosovo	<p>9.1. Otporna infrastruktura</p> <p>11.6. Uticaj gradova na životnu sredinu</p> <p>11.b. Integrisano upravljanje rizikom od katastrofe</p> <p>16.3. Vladavina prava</p> <p>16.4. Borba protiv organizovanog kriminala</p> <p>16.6. Razvijati institucije</p> <p>16.a. Institucije za sprečavanje nasilja, terorizma, kriminala</p>
58	Akcioni plan za povećanje zaposlenosti mladih 2018-2020	8.5 Puna zaposlenost

	PLAN	CILJEVI/PODCILJEVI COR-A
59	Strategija o pravima dece 2019-2023 i Akcioni plan	<ul style="list-style-type: none"> 1.2 Nacionalno siromaštvo 2.1 Kraj gladi 3.2 Mortalitet novorođenčadi i dece 4.2 Rani razvoj deteta 4.5 Polne razlike 4.c Nastavnici 8.7 Dečija radna snaga 16.2 Kraj nasilja nad decom 16.6 Razvijati institucije 16.9 Pravni identitet za sve

TABELA 2: PODACI KOJI SE VEĆ PRIKUPLJAJU U ANKETAMA

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
1.1 Do 2030. iskorenite ekstremno siromaštvo za sve ljude svuda, trenutno mereno kao ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara dnevno	1.1.1 Odnos stanovništva ispod međunarodne linije siromaštva, prema polu, starosti, statusu zaposlenja i geografskom položaju (urbano/ruralno)	2017	Može se izdvojiti iz Siromaštva u potrošnji u Republici Kosovo 2012-2017 i budućeg sličnog istraživanja. Ako se pruže otvoreni podaci, jer bi to značilo da se može dodati određeni prag i indikator lako izračunati.
1.2 Do 2030. smanjiti bar za polovinu udeo muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u siromaštvu u svim njegovim dimenzijama prema nacionalnim definicijama	1.2.1 Odnos stanovništva koje živi ispod nacionalne granice siromaštva, prema polu i starosti	2017	Siromaštvo u potrošnji u Republici Kosovo 2012-2017
	1.2.2 Odnos muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u siromaštvu u svim njegovim dimenzijama prema nacionalnim definicijama	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
1.3 Sprovesti nacionalno odgovarajuće sisteme i mere socijalne zaštite za sve, uključujući nivoe, i do 2030. postići značajnu pokrivenost siromašnih i ugroženih	1.3.1 Odnos stanovništva obuhvaćenog novioima/sistemima socijalne zaštite, prema polu, razlikujući decu, nezaposlene osobe, starije osobe, osobe sa invaliditetom, trudnice, novorođenčad, žrtve radne povrede i siromašne i ugrožene	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
2.2 Do 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti, uključujući postizanje do 2025. godine, međunarodno dogovorenih ciljeva o zaostajanju u rastu i rasipanju kod dece mlađe od 5 godina i rešiti prehrambene potrebe maloletnica, trudnica i dojilja i starijih osoba	2.2.1 Rasprostranjenost zaostajanja u rastu (visina za uzrast <-2 standardne devijacije od srednjeg standarda dečjeg rasta Svetske zdravstvene organizacije (WHO) među decom mlađom od 5 godina	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
	2.2.2 Rasprostranjenost neuhranjenosti (težina za rast > +2 ili <-2 standardne devijacije od srednje vrednosti SZO-ovog standarda za rast deteta) među decom mlađom od 5 godina, prema vrsti (gubitak i prekomerna težina)	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
3.1 Do 2030. godine smanjite globalni odnos smrtnosti majki na manje od 70 na 100.000 živorođenih	3.1.2 Procenat porođaja kojima prisustvuje kvalifikovano zdravstveno osoblje	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora) Napomena: takođe se prijavljuju kao administrativni podaci u Zdravstvenom informacionom sistemu, ali izveštaj iz 2016. godine navodi da se prema administrativnim podacima treba postupati oprezno, jer mogu biti nepotpuni

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
3.2 Do 2030. godine zaustaviti preventivnu smrt novorođenčadi i dece mlađe od 5 godina, sa svim državama koje za cilj imaju smanjenje neonatalne smrtnosti na najmanje 12 na 1.000 živorođenih i smrtnost mlađu od 5 godina na najmanje 25 na 1.000 živorođenih rađanja	3.2.1 Stopa smrtnosti ispod 5 godina	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
	3.2.2 Stopa neonatalne smrtnosti	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
3.7 Do 2030. godine osigurati univerzalni pristup uslugama zaštite seksualnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, i integraciju reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe	3.7.1 Odnos žena u reproduktivnom dobu (starih 15–49 godina) koje svoje potrebe za planiranjem porodice zadovoljavaju savremenim metodama	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
	3.7.2 Stopa nataliteta adolescenata (starosti 10–14 godina) na 1.000 žena u toj starosnoj grupi	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
3.a Po potrebi ojačati primenu Okvirne konvencije Svetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana u svim zemljama	3.a.1 Starosno standardizovana rasprostranjenost trenutne upotrebe duvana kod osoba od 15 godina starosti pa naviše	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
3.b Podržati istraživanje i razvoj vakcina i lekova za zarazne i nezarazne bolesti koje prvenstveno pogađaju zemlje u razvoju, obezbediti pristup neophodnim osnovnim lekovima i vakcinama u skladu sa Deklaracijom iz Dohe o TRIPS sporazumu i javnom zdravstvu, kojom se afirmiše pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine u pogledu fleksibilnosti u zaštiti javnog zdravlja, i posebno obezbediti pristup lekovima za sve	3.b.1 Odnos ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama uključenim u njihov nacionalni program	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
4.1 Procenat ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama uključenim u njihov nacionalni program	4.1.1 Odnos dece i mladih (a) u odeljenjima 2/3; postizanje najmanje minimalnog nivoa znanja iz (i) čitanja i (ii) matematike, prema polu	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
4.2 Do 2030. osigurati da sve devojčice i dečaci imaju pristup kvalitetnom ranom detinjstvu, nezi i predškolskom obrazovanju kako bi bili spremni za osnovno obrazovanje	4.2. Odnos dece mlađe od 5 godina, po polu, koja se nalaze u odgovarajućem razvoju što se zdravlja, učenja i psihosocijalne dobrobiti tiče	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
	4.2.2 Stopa učešća u organizovanom učenju (godinu dana pre službenog osnovnog uzrasta), po polu	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
4.4 Do 2030. godine znatno povećati broj mladih i odraslih koji imaju odgovarajuće veštine, uključujući tehničke i stručne veštine, za zapošljavanje, dostojne poslove i preduzetništvo	4.4.1 Odnos mladih i odraslih sa veštinama informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) prema vrsti veštine ili sposobnosti	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
4.5 Do 2030. eliminisati rodne razlike u obrazovanju i obezbediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnom osposobljavanju za ugrožene, uključujući osobe sa invaliditetom, domaće narode i decu u osetljivim situacijama	4.5.1 Indeksi pariteta (žene/muškarci, ruralno/urbano, najniži/gornji kvintil bogatstva i drugi kao što su status invalidnosti, domaći narodi i oni pogođeni sukobima, kako podaci postanu dostupni) za sve indikatore obrazovanja na ovoj listi koji mogu biti razvrstani	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
5.3 Eliminirati sve štetne prakse, kao što su dečji, rani i prisilni brakovi i sakaćenje ženskih genitalija	5.3.1 Odnos žena starih 20–24 godine koje su bile udate ili bile u zajednici pre 15. Godina starosti	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
	5.5.2 Odnos žena na rukovodećim položajima	2018	Anketa o radnoj snazi
5.b Povećati upotrebu tehnologije koja omogućava, posebno informacione i komunikacione tehnologije, za promociju osnaživanja žena	5.b.1 Odnos pojedinaca koji poseduju mobilni telefon, prema polu	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
6.1 Do 2030. godine postići univerzalni i pravedan pristup bezbednoj i pristupačnoj pitkoj vodi za sve	6.1.1 Odnos stanovništva koje koristi usluge pitke vode kojima se bezbedno upravlja	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
6.2 Do 2030. godine postići pristup adekvatnim i ravnopravnim sanitarnim i higijenskim uslovima za sve i okončati otvorenu defekaciju, obraćajući posebnu pažnju na potrebe žena i devojaka i onih u osetljivim situacijama	6.2.1 Odnos stanovništva koji koristi (a) sanitarne usluge kojima se upravlja na bezbedan način i (b) pranje ruku sapunom i vodom	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
7.1 Do 2030. godine obezbediti univerzalni pristup pristupačnim, pouzdanim i modernim energetske uslugama	7.1.1 Odnos stanovništva sa pristupom električnoj energiji	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
	7.1.2 Odnos stanovništva koji se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologiju	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
8.6 Do 2020. godine značajno smanjiti odnos mladih koji nisu uključeni u obrazovanje, nisu u radnom odnosu ili ne pohađaju obuke	8.6.1 Odnos mladih (starih 15–24 godine) koji nisu uključeni u obrazovanje, nisu u radnom odnosu ili ne pohađaju obuke	2018	Anketa o radnoj snazi
8.7 Preduzeti neposredne i efikasne mere za iskorenjivanje prisilnog rada, okončanje modernog ropstva i trgovine ljudima i osigurati zabranu i eliminaciju najgorih oblika dečijeg rada, uključujući regrutovanje i upotrebu dece vojnika, i do 2025. okončati dečji rad u svim oblicima	8.7.1 Odnos i broj dece uzrasta 5–17 godina koja se bave dečijim radom, prema polu i starosti	2019	MICS
11.6 Do 2030. smanjiti negativni uticaj gradova na životnu sredinu po stanovniku, uključujući obraćanjem posebne pažnje na kvalitet vazduha i upravljanje komunalnim i drugim otpadom	11.6.1 Odnos gradskog čvrstog otpada koji se redovno prikuplja i sa odgovarajućim konačnim ispuštanjem od ukupnog urbanog čvrstog otpada koji su stvorili gradovi	2017	Opštinska anketa o otpadu 2018
16.1 Znatno smanjiti sve oblike nasilja i s tim povezane stope smrtnosti svuda	16.1.4 Procenat stanovništva koje se oseća bezbedno šetajući samo po okolini u kojoj živi	2018	Javni puls XIV
16.2 Okončati zlostavljanje, eksploataciju, trgovinu i sve oblike nasilja i mučenja nad decom	16.2.1 Odnos dece uzrasta od 1 do 17 godina koja su u proteklih mesec dana doživela bilo kakvu fizičku kaznu i/ili psihološku agresiju negovatelja	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
16.5 Značajno smanjiti korupciju i primanje mita u svim oblicima	16.5.1 Odnos osoba koje su imale najmanje jedan kontakt sa javnim zvaničnikom i koje su platile mito javnom službeniku ili od kojih su javni službenici tokom prethodnih 12 meseci tražili mito od njih	2016	Procena korupcije na Kosovu 2016
16.6 Razviti efikasne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima	16.6.2 Odnos stanovništva zadovoljnog svojim poslednjim iskustvom javnih usluga	2015	Kosovo Mozaik 2015
16.7 Obezbediti odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima	16.7.2 Odnos stanovništva koji veruje da je donošenje odluka inkluzivno i odzivno na osnovu pola, starosti, invaliditeta i grupe stanovništva	2018	Javni puls XIV

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
16.9 Do 2030. obezbedite pravni identitet za sve, uključujući registraciju rođenja	16.9.1 Odnos dece mlađe od 5 godina čija su rođenja registrovana kod civilnih vlasti, prema starosti	2013-14	MICS (anketa višestrukih indikatora)
16.b Promovisati i sprovesti nediskriminatorne zakone i politike za održivi razvoj	16.b.1 Odnos stanovništva koje je izvestilo da se lično osećalo diskriminisano ili uznemiravano u prethodnih 12 meseci na osnovima principa diskriminacije zabranjene međunarodnim pravom o ljudskim pravima	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)
17.8 U potpunosti staviti u funkciju tehnološku banku i mehanizam za izgradnju kapaciteta za nauku, tehnologiju i inovacije za najmanje razvijene zemlje do 2017. godine i poboljšati upotrebu omogućavajuće tehnologije, posebno informacione i komunikacione tehnologije	17.8.1 Odnos pojedinaca koji koriste Internet	2019	MICS (anketa višestrukih indikatora)

TABELA 3: PODACI IZ ADMINISTRATIVNIH IZVORA

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
1.4 Do 2030. obezbediti da svi muškarci i žene, posebno siromašni i ugroženi, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama, vlasništvo i kontrolu nad zemljištem i drugim oblicima imovine, nasleđstvom, prirodnim resursima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje	1.4.2 Odnos ukupne odrasle populacije sa pravima sigurnog zakupa na zemlju, (a) sa zakonski priznatom dokumentacijom i (b) koja svoja prava na zemljište doživljavaju kao bezbedna, prema polu i vrsti zakupa	2020	Veb podaci Katastarske agencije Kosova
1.5 Do 2030. izgraditi otpornost siromašnih i onih koji se nalaze u osetljivim situacijama i smanjiti njihovu izloženost i ugroženost na klimatske ekstremne događaje i druge ekonomske, socijalne i ekološke šokove i katastrofe	1.5.4 Broj zemalja koje usvajaju i sprovode nacionalne strategije za smanjenje rizika od katastrofa u skladu sa Sendajskim okvirom za smanjenje rizika od katastrofa 2015–2030.		Ovo je trenutno “ne”

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
1.a Osigurati značajnu mobilizaciju resursa iz različitih izvora, uključujući kroz pojačanu razvojnu saradnju, kako bi se zemljama u razvoju, posebno najmanje razvijenim zemljama, pružila odgovarajuća i predvidljiva sredstva za sprovođenje programa i politika za zaustavljanje siromaštva u svim njegovim dimenzijama	1.a.2 Odnos u ukupnoj državnoj potrošnji na osnovne usluge (obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu)	2019	Računi Vlade Kosova
3.3 Do 2030. okončati epidemije SIDE, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i boriti se protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i drugih zaraznih bolesti	3.3.2 Učestalost tuberkuloze na 100.000 stanovnika	2018	Statistika zdravstva 2018
	3.3.4 Učestalost hepatitisa B na 100.000 stanovnika	2018	Statistika zdravstva 2018
3.6 Do 2020. prepoloviti broj globalnih smrtnih slučajeva i povreda u saobraćajnim nesrećama	3.6.1 Stopa smrtnosti usled povreda u drumskom saobraćaju		Dostupno svakodnevno od kosovske policije. Godišnji kumulativni podaci dostupni na zahtev.
7.2 Do 2030. značajno povećati odnos obnovljive energije u globalnom energetskom miks	7.2.1 Odnos obnovljive energije u ukupnoj finalnoj potrošnji energije	2016 // nije poznato	Kosovska energetska strategija 2017-2026 // Nacionalna razvojna strategija
11.1 Do 2030. godine svima obezbediti pristup adekvatnom, sigurnom i pristupačnom stanovanju i osnovnim uslugama i nadograditi siromašne četvrti	11.1.1 Odnos urbanog stanovništva koje živi u sirotinjskim četvrtima, neformalnim naseljima ili pod neadekvatnim stambenim uslovima	2010	Trenutna situacija neformalnih naselja na Kosovu
15.1 Do 2020. godine obezbediti očuvanje, obnavljanje i održivo korišćenje kopnenih i unutrašnjih slatkovodnih ekosistema i njihovih usluga, posebno šuma, močvara, planina i suvih područja, u skladu sa obavezama prema međunarodnim ugovorima	15.1.1 Šumska površina kao odnos ukupne površine zemljišta	2012	Godišnji izveštaj Država o životnoj sredini na Kosovu 2015
16.7 Osigurajte odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima	16.7.1 Odnos položaja (po polu, starosti, osobama sa invaliditetom i grupama stanovništva) u javnim institucijama (nacionalno i lokalno zakonodavstvo, javna služba i sudstvo) u poređenju sa nacionalnim raspodelama	2017	Kosovo GAP izveštaj - Zapošljavanje i predstavljanje žene na Kosovu

TABELA3: PODACI IZ ADMINISTRATIVNIH IZVORA

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
3.6 Do 2020. prepoloviti broj globalnih smrtnih slučajeva i povreda u saobraćajnim nesrećama	3.6.1 Stopa smrtnosti usled povreda u drumskom saobraćaju	2019	Demografski podaci i publikacije ASK-a sadrže podatke o smrtnim slučajevima za izračunavanje indikatora. U 2019. godini indikator će se izračunavati i redovno objavljivati u publikaciji „Statistika smrti“ na veb stranici ASK-a
8.1 Održati ekonomski rast po stanovniku u skladu sa nacionalnim okolnostima, a posebno najmanje 7 procenata rasta bruto domaćeg proizvoda godišnje, u najmanje razvijenim zemljama	8.1.1 Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po stanovniku	2018	Baza podataka Svetske banke Rast BDP-a po stanovniku (godišnji%) - Kosovo Podaci (world-bank.org)
8.5 By 2030, achieve full and productive employment and decent work for all women and men, including for young people and persons with disabilities, and equal pay for work of equal value	8.5.2 Unemployment rate, by sex, age and persons with disabilities	2018	World Bank Database Public Pulse data
8.10 Ojačati kapacitet domaćih finansijskih institucija da podstaknu i prošire pristup bankarstvu, osiguranju i finansijskim uslugama za sve	8.10.1 (a) Broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih i (b) broj automatizovanih bankomata na 100.000 odraslih	2018	Baza podataka Svetske banke
	8.10.2 Odnos odraslih (15 godina i više) sa računom u banci ili drugoj finansijskoj instituciji ili kod pružaoca usluga mobilne telefonije	2017	Baza podataka Svetske banke
8.b Do 2020. godine razviti i staviti u funkciju globalnu strategiju za zapošljavanje mladih i primeniti Globalni pakt Međunarodne organizacije rada za zapošljavanje	8.b.1 Postojanje razvijene i operacionalizovane nacionalne strategije za zapošljavanje mladih, kao posebna strategija ili kao deo nacionalne strategije zapošljavanja		MKOS je razvilo Nacionalnu strategiju za mlade 2013-2017 (koja uključuje informacije o strategijama zapošljavanje mladih):
9.2 Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i do 2030. značajno povećati udeo zaposlenosti i bruto domaćeg proizvoda u industriji, u skladu sa nacionalnim okolnostima, i udvostručiti njen udeo u najmanje razvijenim zemljama	9.2.1 Dodata vrednost prerađivačke industrije kao procenat BDP-a i po glavi stanovnika	2018	Baza podataka Svetske banke

CILJ	INDIKATOR	Poslednji podatak	IZVOR
9.c Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i nastojati da se obezbedi univerzalni i pristupačni pristup Internetu u najmanje razvijenim zemljama do 2020. godine	9.c.1 Odnos stanovništva pokrivenog mobilnom mrežom, tehnologijom		Dostupno iz ASK
10.5 Poboljšati uredbe i nadzor globalnih finansijskih tržišta i institucija i ojačati primenu takvih uredbi	10.5.1 Indikatori finansijske ispravnosti		Za indikator nisu dostupni metapodaci, međutim relevantne informacije o finansijskoj situaciji se mogu dobiti putem veb stranice Ministarstva finansija i ASK-a.
11.6 Do 2030. smanjiti negativni uticaj gradova na životnu sredinu po stanovniku, obračunajući posebnu pažnju na kvalitet vazduha i upravljanje komunalnim i drugim otpadom	11.6.2 Godišnji srednji nivo finih čestica (npr. PM2,5 i PM10) u gradovima (ponderisan stanovništvom)	2017	Godišnji izveštaj o stanju kvaliteta vazduha 2017
17.3 Mobilizirati dodatne finansijske resurse za zemlje u razvoju iz više izvora	17.3.2 Obim pošiljki (u američkim dolarima) kao procenat ukupnog BDP-a		Baza podataka Svetske banke
17.4 Pomoći zemljama u razvoju u postizanju dugoročne održivosti duga, kroz koordinirane politike usmerene na podsticanje finansiranja duga, ublažavanje duga i restrukturiranje duga, prema potrebi, i adresiranje spoljnog duga visokoza-duženih siromašnih zemalja kako bi se dugovanja smanjila	17.4.1 Usluga duga kao odnos izvoza roba i usluga		Baza podataka Svetske banke
17.6 Poboljšati sever-jug, jug-jug i trouglastu regionalnu i međunarodnu saradnju i pristup nauci, tehnologiji i inovacijama i unaprediti razmenu znanja pod međusobno dogovorenim uslovima, uključujući poboljšanu koordinaciju između postojećih mehanizama, posebno na nivou Ujedinjenih nacija, i kroz globalni mehanizam za olakšavanje tehnologije	17.6.2 F Pretplata pristupa na širokopoljasni fiksni Internet na 100 stanovnika, po brzini		Vrednost izvučena iz plana za Nacionalnu strategiju razvoja. Izvor podataka nije jasan
17.13 Poboljšati globalnu makroekonomsku stabilnost, uključujući koordinaciju politika i povezanost politika	17.13.1 Makroekonomska kontrolna tabla		ASK pruža podatke za izračunavanje indikatora: BDP, nezaposlenost, vladini prihodi, itd.

TABELA 5: PODACI KOJI BI MOGLI BITI LAKO DOSTUPNI

CILJ	INDIKATOR	DODATNE INFORMACIJE
3.3 Do 2030. okončati epidemije SIDA-e, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i boriti se protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i drugih zaraznih bolesti	3.3.1 Broj novih HIV infekcija na 1.000 neinficiranih stanovnika, prema polu, starosti i ključnim populacijama	NIJZ prikuplja podatke o HIV-u, ali podaci ove vrste nisu javno dostupni
3.4 Do 2030. za trećinu smanjiti prevremenu smrtnost od zaraznih bolesti, prevencijom i lečenjem i promovisati mentalno zdravlje i blagostanje	3.4.1 Stopa smrtnosti pripisana kardiovaskularnim bolestima, raku, dijabetesu ili hroničnim respiratornim bolestima	Podaci postoje u NIJZ, ali indikator nije objavljen
	3.4.2 Stopa smrtnosti od samoubistava	Demografski podaci i publikacije ASK-a sadrže podatke za izračunavanje indikatora. U 2019. godini indikator će se izračunavati i redovno objavljivati u publikaciji „Statistika smrti“ na veb stranici ASK-a
3.c Znatno povećati finansiranje zdravstva i zapošljavanje, razvoj, obuku i zadržavanje zdravstvene radne snage u zemljama u razvoju, posebno u najmanje razvijenim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju	3.c.1 Gustina i distribucija zdravstvenih radnika	Podatke o broju lekara u Univerzitetskom kliničkom centru objavljuje ASK 'Zdravstvena statistika'
4.c Do 2030. značajno povećati broj kvalifikovanih nastavnika, putem međunarodne saradnje za obrazovanje nastavnika u zemljama u razvoju, posebno najmanje razvijenim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju	4.c.1 Odnos nastavnika u: (a) predškolskim ustanovama; (b) osnovnim; (c) niže srednje obrazovanje; i (d) više srednjoškolsko obrazovanje koji su stekli najmanje minimalnu organizovanu obuku za obrazovanje nastavnika (npr. pedagoško osposobljavanje) pre zaposlenja ili u toku radnog odnosa, koja je potrebna za izvođenje nastave na odgovarajućem nivou u datoj zemlji	Ovaj indikator se može izračunati iz raspoloživih podataka MONT-a: broja nastavnika koji su završili minimalno traženi broj godina pedagoškog obrazovanja.
5.5 Obezbediti puno i efikasno učešće žena i jednake mogućnosti za rukovodstvo na svim nivoima odlučivanja u političkom, ekonomskom i javnom životu	5.5.1 Odnos mesta kod žena u (a) nacionalnim parlamentima i (b) lokalnim samoupravama	Podaci su dostupni preko Centralne izborne komisije, ali indikator nije izračunat
5.a Preduzeti reforme kako bi ženama pružili jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i drugim oblicima imovine, finansijskim uslugama, nasleđstvom i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima	5.a.1 (a) Odnos u ukupnom poljoprivrednom stanovništvu sa posedovanjem ili sigurnim pravima nad poljoprivrednim zemljištem, prema polu; i (b) odnos žena među vlasnicima ili nosiocima prava na poljoprivredno zemljište, prema vrsti zakupa	Potrebni podaci se nalaze u Kosovskoj katastarskoj agenciji (vlasništvo) i Kosovskoj agenciji za statistiku (urbano i ruralno stanovništvo)

CILJ	INDIKATOR	DODATNE INFORMACIJE
8.2 Postići viši nivo ekonomske produktivnosti kroz diverzifikaciju, tehnološku nadogradnju i inovacije, fokusiranjem na sektore sa visokom dodatom vrednošću i radno intenzivnim sektorima	8.2.1 Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po zaposlenoj osobi	Podaci za izračunavanje ovog indikatora su dostupni, ali indikator nije izračunat. Nacionalni računi za BDP i Anкета o radnoj snazi za nazivnika
8.8 Zaštititi radnička prava i promovisati sigurno i bezbedno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, posebno žene migrante i one u nesigurnom zaposlenju	8.8.1 Stope učestalosti fatalnih i nefatalnih povreda na radnom mestu, prema polu i migrantskom statusu	Podaci postoje, ali indikator nije izračunat
11.3 Do 2030. unaprediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitet za participativno, integrisano i održivo planiranje i upravljanje ljudskim naseljima u svim zemljama	11.3.1 Odnos stope potrošnje zemljišta prema stopi rasta stanovništva	Indikator se može izračunati
16.1 Značajno smanjiti sve oblike nasilja i s tim povezane stope smrtnosti	16.1.1 Broj žrtava namernih ubistava na 100.000 stanovnika, prema polu i starosti	Podaci postoje u ASK, ali indikator se ne izračunava
16.3 Promovisati vladavinu zakona na nacionalnom i međunarodnom nivou i svima obezbediti jednak pristup pravdi	16.3.2 Neosuđeni pritvorenici kao odnos ukupne zatvorske populacije	Podaci postoje u Kosovskoj popravnoj službi, ali indikator nije izračunat
16.6 Razviti efikasne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima	16.6.1 Primarni državni rashodi kao odnos prvobitno odobrenog budžeta, prema sektorima (ili prema šiframa budžeta ili slično)	Podaci postoje u Ministarstvu finansija, ali indikator nije izračunat
17.1 Ojačati mobilizaciju domaćih resursa, i putem međunarodne podrške zemljama u razvoju, radi poboljšanja domaćih kapaciteta za prikupljanje poreza i ostalih prihoda	17.1.2 Odnos domaćeg budžeta finansiranog iz domaćih poreza	Podaci za izračunavanje indikatora postoje. Prateće radnje koje zahteva IoK (Institucija Ombudsmana na Kosovu)
17.18 Do 2020. unaprediti podršku za izgradnju kapaciteta zemljama u razvoju, uključujući najmanje razvijene zemlje i male ostrvske države u razvoju, kako bi se značajno povećala dostupnost visokokvalitetnih, pravovremenih i pouzdanih podataka razvrstanih po prihodu, polu, starosti, rasi, etničkoj pripadnosti, migracionom statusu, invalidnosti, geografskom položaju i drugim karakteristikama koje su relevantne u nacionalnom kontekstu	17.18.2 Broj zemalja koje imaju nacionalno statističko zakonodavstvo koje je u skladu sa Osnovnim principima zvanične statistike	Statističko zakonodavstvo je dostupno, ali može biti nije u skladu sa Osnovnim principima zvanične statistike
	17.18.3 Broj zemalja sa nacionalnim statističkim planom koji je u potpunosti finansiran i koji se sprovodi prema izvorima finansiranja	ASK je odredio petogodišnji plan, ali nije u potpunosti finansiran

CILJ	INDIKATOR	DODATNE INFORMACIJE
17.19 Do 2030. nadograditi postojeće inicijative za razvijanje merenja napretka u održivom razvoju koje dopunjuju bruto domaći proizvod i podržati izgradnju statističkih kapaciteta u zemljama u razvoju	17.19.2 Odnos zemalja koje su (a) sprovele najmanje jedan popis stanovništva i domova u poslednjih 10 godina; i (b) ostvarile su sto posto registraciju rođenja i 80 posto registraciju smrti	Podaci za indikator postoje u ASK, ali indikator nije izračunat

TABELA 6: NEKI SU ELEMENTI DOSTUPNI, ALI NE SVI

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
1.4 Do 2030. godine obezbediti da svi muškarci i žene, posebno siromašni i ugroženi, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama, vlasništvu i kontrolu nad zemljištem i drugim oblicima imovine, nasledstva, prirodnim resursima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje	1.4.1 Odnos stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama	Složena metodologija izračunavanja indikatora, međutim neki podaci postoje u raznim publikacijama: ASK (pristup novoj tehnologiji), MICS (anketa višestrukih indikatora) Anketa 2019 (pristup osnovnim uslugama). Nedostaju podaci o pristupu finansijskim uslugama.
2.3 Do 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane, posebno žena, autohtonih naroda, porodičnih poljoprivrednika, stočara i ribara, kroz siguran i jednak pristup zemljištu, drugim proizvodnim resursima i inputima, znanju, finansijskim uslugama, tržištu i mogućnosti za dodavanje vrednosti i nepoljoprivredno zapošljavanje	2.3.1 Obim proizvodnje po jedinici rada prema klasama veličine poljoprivrednog/pastirskog/šumarskog preduzeća	Neki podaci o poljoprivrednim gazdinstvima dostupni na ASK
	2.3.2 Prosečan prihod malih proizvođača hrane, prema polu i starosedelačkom statusu	Nedostaju podaci o prihodima malih proizvođača hrane, međutim neki podaci o poljoprivrednoj proizvodnji se mogu dobiti sa gornjeg linka ASK-a.
2.4 Do 2030. godine obezbediti održive sisteme prehrambene proizvodnje i primeniti praktične poljoprivredne prakse koje povećavaju produktivnost i proizvodnju, koje pomažu u održavanju ekosistema, jačaju kapacitete za prilagođavanje na klimatske promene, ekstremne vremenske uslove, sušu, poplave i druge katastrofe i koje postepeno poboljšavaju kvalitet zemljišta i tla	2.4.1 Odnos poljoprivrednih površina pod produktivnom i održivom poljoprivredom	Neki podaci o površini poljoprivrednog zemljišta su dostupni na ASK

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
<p>2.a Ulaganja povećati pojačanom međunarodnom saradnjom u ruralnu infrastrukturu, poljoprivredna istraživanja i savetodavne usluge, razvoj tehnologije i banke za gene biljaka i stoke kako bi se povećao poljoprivredni proizvodni kapacitet u zemljama u razvoju, posebno u najmanje razvijenim zemljama</p>	<p>2.a.1 Orjentacioni poljoprivredni indeks za državne rashode</p>	<p>Dostupni podaci o javnoj potrošnji za poljoprivredu</p>
	<p>2.a.2 Ukupni zvanični tokovi (zvanična razvojna pomoć plus ostali zvanični tokovi) za poljoprivredni sektor</p>	<p>Ministarstvo za evropske integracije izveštava da je tokom perioda 2008-2015 106,3 miliona evra potrošeno za sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja (PRR).</p>
<p>3.8 Postići univerzalno zdravstveno osiguranje, uključujući zaštitu finansijskog rizika, pristup kvalitetnim osnovnim zdravstvenim uslugama i pristup sigurnim, efikasnim, kvalitetnim i pristupačnim osnovnim lekovima i vakcinama za sve</p>	<p>3.8.1 Pokrivenost osnovnim zdravstvenim uslugama (definirano je kao prosečna pokrivenost osnovnim uslugama na osnovu intervencija pratilaca koje uključuju reproduktivno zdravlje, zdravlje majki, novorođenčadi i deteta, zarazne bolesti, nezarazne bolesti i uslužni kapacitet i pristup, među opštim i najugroženijim stanovništvom)</p>	<p>Neki podaci su dostupni, ali metodologija izračunavanja je složena i neki podaci će doći iz MICS (anketa višestrukih indikatora) 6.</p>
	<p>3.8.2 Odnos stanovništva sa velikim izdacima domaćinstva za zdravstvo kao udeo u ukupnim izdacima ili prihodima domaćinstva</p>	<p>Podaci ankete: Na osnovu Ankete o budžetu domaćinstava (ASK), izdaci za zdravstvo u 2017. godini iznosili su 265 evra (urbani 252E/ruralni 274E)</p>
<p>3.b Podržati istraživanje i razvoj vakcina i lekova za zarazne i nezarazne bolesti koje prvenstveno pogađaju zemlje u razvoju, omogućiti pristup osnovnim pristupačnim lekovima i vakcinama, u skladu sa Deklaracijom iz Dohe o TRIPS sporazumu i javnom zdravstvu, koja afirmiše pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine u vezi sa fleksibilnostima u zaštiti javnog zdravlja, a da posebno omoguće pristup lekovima za sve</p>	<p>3.b.3 Odnos zdravstvenih ustanova koje imaju zalihe osnovnih lekova koji su raspoloživi i priuštivi na održivoj osnovi</p>	<p>Nema podataka na engleskom.Mogućnost izdvajanja relevantnih informacija iz ASK-a</p>
<p>4.3 Do 2030. godine obezbediti jednak pristup svim ženama i muškarcima pristupačnom i kvalitetnom tehničkom, stručnom i tercijarnom obrazovanju, uključujući univerzitet</p>	<p>4.3.1 Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci, prema polu</p>	<p>Podaci ankete: Približni indikator za ovaj COR pokazatelj može biti „Učešće odraslih (25-64 godine) u celoživotnom učenju“ koji se može izračunati iz ARS-a.</p>
<p>4.a Izgraditi i nadograditi obrazovne ustanove koje su prilagođene za decu, osobe sa invaliditetom i koje su rodno osetljive i koje pružaju bezbedno, nenasilno, inkluzivno i efikasno okruženje za učenje za sve</p>	<p>4.a.1 Odnos škola sa pristupom (a) električnoj energiji; (b) Internetu u pedagoške svrhe; (c) računare u pedagoške svrhe; (d) prilagođena infrastruktura i materijali za učenike sa invaliditetom; (e) osnovna pijuća voda; (f) jednogpolne osnovne sanitarne čvorove; i (g) osnovne uređaje za pranje ruku (prema definicijama PERI indikatora)</p>	<p>Neki podaci su dostupni u MONT/EMIS</p>

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
5.1 Ukinuti sve oblike diskriminacije nad svim ženama i djevojkama	5.1.1 Bilo da zakonski okviri za promociju postoje ili ne, sprovesti i nadgledati jednakost i nediskriminaciju na osnovu pola	Složena metodologija zahteva da se podaci prvo prikupljaju putem anketnih upitnika od strane Nacionalnih zavoda za statistiku, Nacionalnih ženskih mašina (ili institucija osnovane za ovu svrhu) i pravnik/istraživača o rodnoj ravnopravnosti
5.2 Eliminirati sve oblike nasilja nad svim ženama i djevojkama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, seksualnu i druge vrste eksploatacije	5.2.1 Odnos žena i djevojaka u partnerstvu, 15 godina starosti, koje su bile izložene fizičkom, seksualnom ili psihološkom nasilju od strane trenutnog ili bivšeg intimnog partnera u prethodnih 12 meseci, prema obliku nasilja i starosti	Podaci administratora u obliku baze podataka KN biće dostupni u narednim godinama, ali kako su to podaci o incidenciji, a ne podaci o prevalenciji (koji bi trebalo da potiču iz nacionalne ili međunarodne ankete domaćinstava), oni se ne mogu koristiti
	5.2.2 Odnos žena i djevojaka starih 15 godina i više, koje su bile izložene seksualnom nasilju od strane osoba koje im nisu intimni partneri u prethodnih 12 meseci, prema starosti i mestu dešavanja	Podaci administratora u obliku baze podataka KN biće dostupni u narednim godinama, ali kako su to podaci o incidenciji, a ne podaci o prevalenciji (koji bi trebalo da potiču iz nacionalne ili međunarodne ankete domaćinstava), oni se ne mogu koristiti
5.6 Obezbediti univerzalni pristup seksualnom i reproduktivnom zdravlju i reproduktivnim pravima kako je dogovoreno u skladu sa Akcionim programom Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i Pekinškom platformom za akciju i ishodnim dokumentima njihovih revizijskih konferencija	5.6.1 Odnos žena u dobi od 15 do 49 godina koje samostalno donose odluke u vezi sa seksualnim odnosima, upotrebom kontracepcije i reproduktivnim zdravljem	DHS 2009 daje informacije samo o autonomiji žena u donošenju odluka o upotrebi kontracepcije.
	5.6.2 Broj zemalja sa zakonima i propisima koji garantuju potpun i jednak pristup ženama i muškarcima starijim od 15 godina seksualnoj i reproduktivnoj zdravstvenoj zaštiti, informacijama i obrazovanju	Nedavni podaci nisu dostupni.
5.c Usvojiti i ojačati zdrave politike i izvršive zakone za promociju rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojaka na svim nivoima	5.c.1 Odnos zemalja sa sistemima za praćenje i javno dodeljivanje sredstava za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja prikuplja i objavljuje rodno raščlanjene podatke o poljoprivrednim subvencijama; Ministarstvo kulture, omladine i sporta prikuplja i objavljuje rodno raščlanjene podatke za finansirane subvencije za kulturne i sportske projekte; a opštine pružaju informacije za osoblje, obuke i budžet dodeljen subvencijama. Ministarstvo rada i socijalne zaštite prikuplja rodno raščlanjene podatke o korisnicima penzija iz različitih zajednica, uključujući finansiranje sigurne kuće. Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije prikuplja rodno raščlanjene podatke za stipendije za SDI, kao i za rodno zasnovana istraživanja

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
6.5 Do 2030. godine sprovesti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, uključujući prekograničnu saradnju, prema potrebi	6.5.2 Odnos prekograničnog slivnog područja sa operativnim aranžmanom za vodnu saradnju	Podaci su dostupni kod Kosovske agencije za zaštitu životne sredine (KEPA), ali se tačan indikator ne izračunava: Neke informacije se nalaze u „Izveštaju o bezbednosti vode na Kosovu“, međutim, kvantitativni podaci nedostaju
6.6 Do 2020. godine zaštititi i obnoviti ekosisteme koji se odnose na vodu, uključujući planine, šume, močvare, reke, vodonosnike i jezera	6.6.1 Promena obima ekosistema koji se odnose na vode, tokom vremena	ASK pruža informacije o promenama u ekosistemima koji se odnose na vode (npr. vodosnabdevanje domaćinstva, izgubljena voda, itd.)
7.3 Do 2030. udvostručiti globalnu stopu poboljšanja energetske efikasnosti	7.3.1 Energetski intenzitet meren u smislu primarne energije i BDP-a	Indikator nije izračunat po BDP-u, takođe ne postoje podaci za osnovnu liniju, dostupan je samo određeni cilj (za 2018. godinu), već bi se mogao izračunati, ali o tome nema ažuriranja
8.5 Do 2030. godine postići puno i produktivno zaposlenje i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, uključujući i mlade i osobe sa invaliditetom, i jednaku platu za rad jednake vrednosti	8.5.1 Prosečna zarada po satu zaposlenih žena i muškaraca prema zanimanju, starosti i osobama sa invaliditetom	Nedovoljne informacije za indikator
9.1 Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i otpornu infrastrukturu, uključujući regionalnu i prekograničnu infrastrukturu, kako bi podržala ekonomski razvoj i blagostanje ljudi, sa fokusom na pristupačan i jednak pristup za sve	9.1.1 Odnos ruralnog stanovništva koje živi na udaljenosti od 2 km od glavnog puta	Indikator se može delimično izračunati kombinovanjem zahteva podataka za metodologiju izračunavanja, međutim cifre treba ažurirati (npr. raspored stanovništva, lokacija i stanje puteva): ASK, Ministarstvo za infrastrukturu i transport.
9.4 Do 2030. godine nadograditi infrastrukturu i modernizirati industriju kako bi je učinili održivom, sa povećanom efikasnošću korišćenja resursa i većim usvajanjem čistih i ekološki prihvatljivih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju mere u skladu sa svojim mogućnostima	9.4.1 Emisija CO2 po jedinici dodate vrednosti	1. Vazduh: Prednost: Sprečavanje i smanjenje štetnih emisija u vazduh
10.7 Omogućiti urednu, sigurnu, redovnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi, uključujući primenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika	10.7.1 Troškovi zapošljavanja koje snosi zaposleni kao odnos godišnjeg prihoda ostvarenog u zemlji odredišta	Nema dostupnih podataka. ASK pokazuje da 8% prihoda domaćinstva dolazi od prihoda, međutim ova cifra sama po sebi, ne može da ispuni zahteve za izračunavanje indikatora.
	10.7.2 Broj zemalja koje su primenile dobro vođene migracione politike	Državna strategija o akcionom planu za migracije 2013-2018

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
<p>12.c Racionalizovati neefikasne subvencije za fosilna goriva koje podstiču rasipnu potrošnju uklanjanjem poremećaja na tržištu, u skladu sa nacionalnim okolnostima, uključujući restrukturiranje oporezivanja i postupno ukidanje tih štetnih subvencija, tamo gde postoje, kako bi odražavali njihove uticaje na životnu sredinu, uzimajući u obzir u potpunosti specifične potrebe i uslove zemalja u razvoju i minimizirati moguće negativne uticaje na njihov razvoj na način koji štiti siromašne i ugrožene zajednice</p>	<p>12.c.1 Iznos subvencija za fosilna goriva po jedinici BDP-a (proizvodnja i potrošnja) i kao odnos ukupne nacionalne potrošnje na fosilna goriva</p>	<p>Nedavni podaci nisu dostupni.</p>
<p>13.1 Ojačati otpornost i prilagodljive kapacitete na klimatske opasnosti i prirodne katastrofe u svim zemljama</p>	<p>13.1.2 Broj zemalja koje usvajaju i sprovode nacionalne strategije za smanjenje rizika od katastrofa u skladu sa Sendajskim okvirom za smanjenje rizika od katastrofa 2015–2030.</p>	<p>Isto kao indikatori 1.5.1 i 11.5.1 Indikator je za regionalno/globalno izveštavanje Nedostaju informacije u izveštaju o praćenju sprovedenja strategije. Kosovo se može računati, ali je indikator na globalnom nivou</p>
	<p>13.1.3 Odnos lokalnih samouprava koje usvajaju i sprovode lokalne strategije za smanjenje rizika od katastrofa u skladu sa nacionalnim strategijama za smanjenje rizika od katastrofe</p>	<p>Potrebne su dodatne informacije</p>
	<p>13.2.1 Broj zemalja koje su saopštile uspostavljanje ili operacionalizaciju integrisane politike/strategije/plana, koja povećava njihovu sposobnost prilagođavanja negativnim uticajima klimatskih promena i podstiču klimatsku otpornost i razvoj niskih emisija stakleničkih gasova na način koji ne ugrožava proizvodnju hrane (uključujući nacionalni plan adaptacije, nacionalno utvrđeni doprinos, nacionalnu komunikaciju, dvogodišnji izveštaj o ažuriranju ili drugo)</p>	<p>Podaci će se izveštavati kroz Okvir za saradnju UN-a od Godišnjeg izveštaja Kosovske agencije za statistiku i (Projekt) završnog izveštaja Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Kosova.</p>
<p>15.2 Do 2020. promovisati sprovođenje održivog upravljanja svim vrstama šuma, zaustaviti krčenje šuma, obnoviti degradirane šume i značajno povećati pošumljavanje i pošumljavanje na globalnom nivou</p>	<p>15.2.1 Napredak ka održivom upravljanju šumama</p>	<p>Ovo je indikator bez podataka. Međutim, postoji napredak ka održivom upravljanju šumama (kao što se vidi u nacionalnim strategijama i akcionim planovima; npr. u Kosovskoj strategiji za životnu sredinu (KES) 2013 - 2022)</p>
<p>15.3 Do 2030. godine boriti se protiv dezertifikacije, obnoviti degradirano zemljište i tlo, uključujući zemlju pogođenu dezertifikacijom, sušom i poplavama, i težiti postizanju neutralnog sveta koji je degradiran</p>	<p>15.3.1 Odnos zemljišta koje je degradirano u odnosu na ukupnu površinu zemljišta</p>	<p>Nema dostupnih podataka za javnost, jedan izveštaj govori samo o % degradiranih šuma (20% od 2010. - Prostorni plan Kosova 2010 - 2020+)</p>

CILJ	INDIKATOR	NAPOMENE
16.1 Značajno smanjiti sve oblike nasilja i s tim povezane stope smrtnosti	16.1.3 Odnos stanovništva izloženog (a) fizičkom nasilju, (b) psihičkom nasilju i (c) seksualnom nasilju u prethodnih 12 meseci	Potrebne su dodatne informacije i kontaktirajte vladu
16.2 Okončati zlostavljanje, eksploataciju, trgovinu i sve oblike nasilja i mučenja nad decom	16.2.2 Broj žrtava trgovine ljudima na 100.000 stanovnika, prema polu, starosti i obliku eksploatacije	Potrebne su dodatne informacije i kontaktirajte vladu
	16.2.3 Procenat mladih žena i muškaraca starih 18–29 godina koji su doživeli seksualno nasilje do 18. Godine	Potrebne su dodatne informacije i kontaktirajte vladu
16.3 Promovisati vladavinu zakona na nacionalnom i međunarodnom nivou i obezbediti jednak pristup pravdi za sve	16.3.1 Odnos žrtava nasilja u prethodnih 12 meseci koji su prijavili svoju viktimizaciju nadležnim organima ili drugim zvanično priznatim mehanizmima za rešavanje sukoba	Potrebne su dodatne informacije i kontaktirajte vladu
16.5 Značajno smanjiti korupciju i primanje mita u svim oblicima	16.5.2 Odnos preduzeća koja su imala najmanje jedan kontakt sa javnim zvaničnikom i koja su platila mito javnom službeniku, ili od kojih su javni službenici tokom prethodnih 12 meseci tražili mito	Podaci ankete: Procena korupcije na Kosovu 2016. (Rinvest i SELDI) % ispitanika koji veruju da je većina ili svi dotični zvaničnici umešani u korupciju
16.10 Osigurati javni pristup informacijama i zaštititi osnovne slobode, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima	16.10.2 Broj zemalja koje usvajaju i sprovode ustavne, zakonske i/ili političke garancije za javni pristup informacijama	Potvrda Svetske banke poželjnija
16.a Ojačati relevantne nacionalne institucije, putem međunarodne saradnje, za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, za sprečavanje nasilja i borbu protiv terorizma i kriminala	16.a.1 Postojanje nezavisnih nacionalnih institucija za ljudska prava u skladu sa Pariskim principima	Nezavisne nacionalne institucije za ljudska prava u skladu sa Pariskim principima postoje, ali ih GANHRI ne može akreditovati pod OHCHR zbog statusa Kosova

TABELA 7: INDIKATORI ZA KOJE PODACI NISU DOSTUPNI

CILJ	INDIKATOR
1.5 Do 2030. izgraditi otpornost siromašnih u ugroženim situacijama i smanjiti njihovu izloženost i ranjivost na klimatske ekstremne događaje i druge ekonomske, socijalne i ekološke šokove i katastrofe	1.5 Do 2030. izgraditi otpornost siromašnih u ugroženim situacijama i smanjiti njihovu izloženost i ranjivost na klimatske ekstremne događaje i druge ekonomske, socijalne i ekološke šokove i katastrofe
2.1 Do 2030. godine zaustaviti glad i tokom cele godine osigurati pristup bezbednoj, hranljivoj i dovoljnoj hrani za sve ljude, posebno siromašne i one u teškim situacijama, uključujući i dojenčad.	2.1.1 Prevalence of undernourishment
	2.1.2 Prevalencija umerene ili ozbiljne prehrambene nesigurnosti među stanovništvom, zasnovana Skali iskustva sa nesigurnošću u hrani (FIES)
2.5 Do 2020. godine održati genetsku raznolikost semena, gajenih biljaka i uzgajanih i pripitomljenih životinja i njima srodnih divljih vrsta, putem dobro vođenih i diverzifikovanih banaka semena i biljaka na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, i promovisati pristup i pravičnu podelu beneficija koje proizlaze iz upotrebe genetskih resursa i srodnih tradicionalnih znanja, kako je i međunarodno dogovoreno	2.5.1 Broj biljnih i životinjskih genetičkih resursa za hranu i poljoprivredu, osiguran u srednjoročnim ili dugoročnim objektima za zaštitu
	2.5.2 Odnos lokalnih rasa klasifikovanih kao rizične, ne rizične ili na nepoznatom nivou rizika od izumiranja
2.b Ispraviti i sprečiti trgovinska ograničenja i izobličenja na svetskim poljoprivrednim tržištima, paralelnim ukidanjem svih oblika poljoprivrednih izvoznih subvencija i svih izvoznih mera sa jednakim efektom, u skladu sa mandatom Razvojne runde iz Dohe	2.b.1 Subvencije za poljoprivredni izvoz
2.c Usvojiti mere za osiguranje pravilnog funkcionisanja tržišta prehrambenih proizvoda i njihovih izvoda i olakšati blagovremeni pristup tržišnim informacijama, uključujući rezerve hrane, kako bi se pomoglo u ograničavanju ekstremne nestabilnosti cena prehrambenih proizvoda	2.c.1 Pokazatelj anomalija cena prehrambenih proizvoda
3.1 Do 2030. godine smanjiti globalni odnos smrtnosti majki na manje od 70 na 100.000 živorođenih	3.1.1 Odnos smrtnosti majki
3.5 Ojačati prevenciju i tretiranje zloupotrebe supstanci, uključujući zloupotrebu opojnih droga i štetnu upotrebu alkohola	3.5.2 Štetna upotreba alkohola, definisana prema nacionalnom kontekstu kao potrošnja alkohola po stanovniku (starosti 15 godina i više) u kalendarskoj godini u litrima čistog alkohola
3.9 Do 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti od opasnih hemikalija i zagađenja vazduha, vode i zemljišta	3.9.1 Stopa smrtnosti koja se pripisuje zagađenju u domaćinstvu i vazduhu ambijentu

CILJ	INDIKATOR
	<p>3.9.2 Stopa smrtnosti koja se pripisuje nebezbednoj vodi, nesigurnim sanitarnim uslovima i nedostatku higijene (izlaganje nesigurnim uslugama vode, sanitacije i higijene za sve (PERI usluge))</p> <p>3.9.3 Stopa smrtnosti pripisana nenamernom trovanju</p>
<p>3.b Podržati istraživanje i razvoj vakcina i lekova za zarazne i nezarazne bolesti koje prvenstveno pogađaju zemlje u razvoju, omogućiti pristup pristupačnim osnovnim lekovima i vakcinama, u skladu sa Deklaracijom iz Dohe o TRIPS sporazumu i javnom zdravstvu, koja afirmiše pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine u vezi sa fleksibilnostima u zaštiti javnog zdravlja, a posebno pružaju pristup lekovima za sve</p>	<p>3.b.2 Ukupna neto službena razvojna pomoć medicinskim istraživanjima i osnovnim zdravstvenim sektorima</p>
<p>3.d Ojačati kapacitet svih zemalja, posebno zemalja u razvoju, za rano upozorenje, smanjenje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima</p>	<p>3.d.1 Kapacitet međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) i spremnost za vanredne situacije u zdravstvu</p>
<p>4.b Do 2020. godine značajno proširiti globalni broj stipendija dostupnih zemljama u razvoju, posebno najmanje razvijenim zemljama, malim ostrvskim državama u razvoju i afričkim zemljama za upis u visoko obrazovanje, uključujući stručno obrazovanje i informaciono-komunikacione tehnologije, tehničke, inženjerske i naučne programe, u razvijenim zemljama i drugim zemljama u razvoju</p>	<p>4.b.1 Obim zvaničnih tokova razvojne pomoći za stipendije po sektorima i vrstama studija</p>
<p>5.4 Prepoznati i vrednovati neplaćenu negu i kućni rad pružanjem javnih usluga, infrastrukture i politika socijalne zaštite i promociju podeljene odgovornosti u domaćinstvu i porodici kao nacionalno prikladnim</p>	<p>5.4.1 Proporcija vremena provedenog na neplaćenom poslu u domaćinstvu i nezi, prema polu, starosti i lokaciji</p>
<p>5.a Preduzeti reforme kako bi ženama dali jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i drugim oblicima imovine, finansijskim uslugama, nasledstvom i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima</p>	<p>5.a.2 Odnos zemalja u kojima pravni okvir (uključujući običajno pravo) garantuje jednaka prava žena na vlasništvo nad zemljom i/ili kontrolu</p>
<p>6.3 Do 2030. poboljšati kvalitet vode smanjenjem zagađenja, eliminisanjem odlaganja i smanjenjem ispuštanja opasnih hemikalija i materijala, prepovoljavanjem udela nepročišćenih otpadnih voda i znatnim povećanjem reciklaže i sigurne ponovne upotrebe na globalnom nivou</p>	<p>6.3.1 Odnos otpadnih voda koje se bezbedno prečišćavaju</p>
	<p>6.3.2 Odnos vodenih tela sa dobrim kvalitetom ambijentalne vode</p>
<p>6.4 Do 2030. značajno povećati efikasnost korišćenja vode u svim sektorima i osigurati održivo povlačenje i snabdevanje slatkom vodom radi rešavanja nedostatka vode i značajno smanjiti broj ljudi koji pate od nestašice vode</p>	<p>6.4.1 Promena efikasne upotrebe vode tokom vremena</p>
	<p>6.4.2 Nivo vodenog stresa: povlačenje slatke vode kao odnos raspoloživih slatkovodnih resursa</p>

CILJ	INDIKATOR
6.5 Do 2030. godine sprovesti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, uključujući prekograničnu saradnju, prema potrebi	6.5.1 Stepen primene integrisanog upravljanja vodnim resursima (0–100)
6.a Do 2030. proširiti međunarodnu saradnju i podršku izgradnji kapaciteta na zemlje u razvoju u aktivnostima i programima vezanim za vodu i sanitaciju, uključujući prikupljanje, desalinizaciju, efikasnost vode, tretman otpadnih voda, recikliranje i tehnologije ponovne upotrebe.	6.a.1 Količina službene razvojne pomoći povezane sa vodom i sanitacijama koja je deo vladinog plana potrošnje
6.b Podržati i ojačati učešće lokalnih zajednica u poboljšanju upravljanja vodom i sanitacijama	6.b.1 Odnos lokalnih administrativnih jedinica sa utvrđenim i operativnim politikama i postupcima za učešće lokalnih zajednica u upravljanju vodama i sanitarijama
7.a Do 2030. poboljšati međunarodnu saradnju kako bi se olakšao pristup istraživanjima i tehnologiji čiste energije, uključujući obnovljive izvore energije, energetska efikasnost i naprednu i čistiju tehnologiju fosilnih goriva, i promovisati ulaganje u energetska infrastrukturu i tehnologiju čiste energije.	7.a.1 Međunarodni finansijski tokovi za zemlje u razvoju kao podrška istraživanju i razvoju čiste energije i proizvodnji obnovljive energije, uključujući hibridne sisteme
8.4 Do 2030. godine, postepeno poboljšavati globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i nastojati da se ekonomski rast odvoji od ugrožavanja životne sredine, u skladu sa desetogodišnjim okvirom programa o održivoj potrošnji i proizvodnji, pri čemu razvijene zemlje preuzimaju vodeću ulogu	8.4.1 Materijalni otisak, materijalni otisak po stanovniku i materijalni otisak po BDP-u
	8.4.2 Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po stanovniku i domaća potrošnja materijala po BDP-u
8.a Povećati pomoć za trgovinu za zemlje u razvoju, posebno najmanje razvijene zemlje, kroz Poboľšani integrisani okvir za trgovinsku tehničku pomoć za najmanje razvijene zemlje	8.a.1 Pomoć za trgovinske obaveze i isplate
9.1 Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i otpornu infrastrukturu, uključujući regionalnu i prekograničnu infrastrukturu, kako bi podržala ekonomski razvoj i dobrobit ljudi, sa fokusom na pristupačan i jednak pristup za sve	9.1.2 Količine putnika i tereta prema vrstama prevoza
9.2 Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i do 2030. značajno povećati udeo zaposlenosti i bruto domaćeg proizvoda u industriji, u skladu sa nacionalnim okolnostima, i udvostručiti njen udeo u najmanje razvijenim zemljama	9.2.2 Zaposlenost u prerađivačkoj industriji kao odnos ukupne zaposlenosti
9.3 Povećati pristup malim industrijskim i drugim preduzećima, posebno u zemljama u razvoju, finansijskim uslugama, uključujući povoljne kredite, i njihovu integraciju u lančanim vrednostima i tržištima	9.3.1 Odnos malih industrija u ukupnoj dodatoj vrednosti industrije
	9.3.2 Odnos malih industrija sa zajmom ili kreditnom linijom

CILJ	INDIKATOR
9.5 Poboljšati naučna istraživanja, unaprediti tehnološke mogućnosti industrijskih sektora u svim zemljama, posebno zemljama u razvoju, uključujući podsticanje inovacija do 2030. godine i značajno povećanje broja istraživača i razvojnih radnika na milion ljudi i javne i privatne potrošnje za istraživanje i razvoj	9.5.1 Rashodi za istraživanje i razvoj kao odnos BDP-a 9.5.2 Istraživači (u ekvivalentu punog radnog vremena) na milion stanovnika
9.a Olakšati održivi i otporan razvoj infrastrukture u zemljama u razvoju kroz pojačanu finansijsku, tehnološku i tehničku podršku afričkim zemljama, najmanje razvijenim zemljama, zemljama u razvoju bez izlaza na more i malim ostrvskim državama u razvoju	9.a.1 Ukupna zvanična međunarodna podrška (zvanična razvojna pomoć plus drugi zvanični tokovi) infrastrukturi
9.b Podržati domaći tehnološki razvoj, istraživanje i inovacije u zemljama u razvoju, uključujući obezbeđivanje povoljnog političkog okruženja, između ostalog, za industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrednosti robama	9.b.1 Odnos dodate vrednosti srednje i visokotehnološke industrije u ukupnoj dodatoj vrednosti
10.1 Do 2030. progresivno postići i održati rast dohotka donjih 40 procenata stanovništva, na stopu višom od nacionalnog proseka	10.1.1 Rast stope izdataka ili dohotka za domaćinstava, po stanovniku, među donjih 40 procenata stanovništva i ukupnog stanovništva
10.4 Usvojiti politike, posebno fiskalne, politike zarada i socijalne zaštite, i progresivno postizati veću jednakost	10.4.1 Udeo radne snage u BDP-u, koji obuhvata zarade i transfere socijalne zaštite
10.a Implement the principle of special and differential treatment for developing countries, in particular least developed countries, in accordance with World Trade Organization agreements	10.a.1 Proportion of tariff lines applied to imports from least developed countries and developing countries with zero-tariff
11.2 Do 2030. godine obezbediti pristup bezbednim, pristupačnim, dostupnim i održivim transportnim sistemima za sve, poboljšavajući bezbednost na putevima, posebno širenjem javnog prevoza, sa posebnom pažnjom na potrebe onih u ugroženim situacijama, žena, dece, osoba sa invaliditetom i starijih osoba	11.2.1 Odnos stanovništva koje ima pogodan pristup javnom prevozu, prema polu, starosti i osobama sa invaliditetom
12.1 Sprovesti desetogodišnji okvir programa o održivoj potrošnji i obrascima proizvodnje, sve zemlje preduzimaju mere, a razvijene zemlje preuzimaju vođstvo, uzimajući u obzir razvoj i mogućnosti zemalja u razvoju	12.1.1 Broj zemalja sa nacionalnim akcionim planovima održive potrošnje i proizvodnje (OPP) ili OPP-om koji su integrisani kao prioritet ili cilj u nacionalne politike
12.2 Do 2030. godine postići održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa	12.2.1 Materijalni otisak, materijalni otisak po stanovniku i materijalni otisak po BDP-u

CILJ	INDIKATOR
12.6 Ohrabriti kompanije, posebno velike i transnacionalne kompanije, da usvoje održive prakse i integrišu informacije o održivosti u svoj ciklus izveštavanja	12.6.1 Broj kompanija koje objavljuju izveštaje o održivosti
14.4 Do 2020. efikasno regulisati ulov i prekinuti prekomerni ribolov, ilegalni, neprijavljeni i neregulisani ribolov i destruktivne prakse ribolova i primeniti naučno zasnovane planove upravljanja, kako bi se u što kraćem roku obnovili riblji fondovi, bar do nivoa koji može proizvesti maksimalno održiv prinos određen njihovim biološkim karakteristikama	14.4.1 Odnos ribljeg fonda na biološki održivim nivoima
14.6 Do 2020. zabraniti određene oblike subvencija za ribarstvo koji doprinose prekomernom kapacitetu i prekomernom ribolovu, eliminisati subvencije koje doprinose ilegalnom, neprijavljenom i neregulisanom ribolovu i suzdržati se od uvođenja takvih novih subvencija, prepoznajući da primeran i efikasan, poseban i različit odnos prema zemljama u razvoju i najmanje razvijenim zemljama treba da bude sastavni deo pregovora Svetske trgovinske organizacije o subvencijama za ribarstvo [b]	14.6.1 Napredak zemalja u stepenu primene međunarodnih instrumenata koji imaju za cilj borbu protiv ilegalnog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova
15.1 Do 2020. godine osigurati očuvanje, obnavljanje i održivo korišćenje kopnenih i unutrašnjih slatkovodnih ekosistema i njihovih usluga, posebno šuma, močvara, planina i suvih područja, u skladu sa obavezama prema međunarodnim ugovorima	15.1.2 Odnos važnih lokaliteta za kopneni i slatkovodni biodiverzitet koji su pokriveni zaštićenim područjima, prema tipu ekosistema
15.4 Do 2030. godine obezbediti očuvanje planinskih ekosistema, uključujući i njihov biodiverzitet, kako bi se ojačao njihov kapacitet za pružanje beneficija koje su ključne za održivi razvoj	15.4.2 Indeks planinskog zelenog pokrivača
15.a Mobilizite i značajno povećajte finansijske resurse iz svih izvora za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema	15.a.1 Zvanična razvojna pomoć i javni izdaci za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema
15.b Mobilizite značajne resurse iz svih izvora i na svim nivoima za finansiranje održivog upravljanja šumama i pružite odgovarajuće podsticaje zemljama u razvoju da unaprede takvo upravljanje, uključujući očuvanje i pošumljavanje	15.b.1 Zvanična razvojna pomoć i javni izdaci za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema
17.1 Ojačati mobilizaciju domaćih resursa, putem međunarodne podrške zemljama u razvoju, kako bi došlo do poboljšanja domaćih kapaciteta za prikupljanje poreza i ostalih prihoda	17.1.1 Ukupni državni prihodi kao procenat BDP-a, prema izvorima

CILJ	INDIKATOR
17.3 Mobilizite dodatne finansijske resurse za zemlje u razvoju iz više izvora	17.3.1 Direktne strane investicije (DSI), zvanična razvojna pomoć i saradnja Jug-Jug, kao deo ukupnog domaćeg budžeta
17.9 Unaprediti međunarodnu podršku za sprovođenje efikasne i ciljane izgradnje kapaciteta u zemljama u razvoju za održavanje nacionalnih planova za primenu svih ciljeva održivog razvoja, kroz saradnju Sever-Jug, Jug-Jug i trouglastu saradnju	17.9.1 Vrednost finansijske i tehničke pomoći u dolarima (kroz saradnju Sever-Jug, Jug Jug i trouglastu saradnju) posvećena zemljama u razvoju
17.10 Promovisati univerzalni, otvoreni, nediskriminatorski i pravičan multilateralni trgovinski sistem zasnovan na pravilima Svetske trgovinske organizacije, i zaključenjem pregovora u okviru razvojne agende iz Dohe.	17.10.1 Svetski ponderisani carinski prosek
17.15 Poštujte prostor politike i vođstvo svake zemlje kako bi uspostavili i primenili politike za iskorenjivanje siromaštva i održivi razvoj	17.15.1 Obim upotrebe državnih okvira dobijenih rezultata i alata za planiranje od strane pružalaca razvojne saradnje

UNITED NATIONS
KOSOVO TEAM

